

Hosea

Hosea 1

1. Het woord des HEEREN, dat geschied is tot Hosea, den zoon van Beerî, in de dagen van Uzzia, Jotham, Achaz, Hizkia, koningen van Juda, Hieruit blijkt dat deze profeet een zeer langen tijd, te weten tenminste, naar sommiger gevoelen, omtrent drie en veertig jaren geprofeteerd heeft. En of hij wel onder de andere koningen, die in Israël dezen Jerobeam *niet den zoon van Nebat maar van Joas, een kindskind van Jehu* gevolgd zijn, ook geprofeteerd heeft, zo wordt nochtans deze alleen hier genoemd, omdat hij een en veertig jaar geregeerd heeft, en om te tonen dat de goddelijkheid dezer profetie, als welke al geschied is ten tijde als het koninkrijk der tien stammen nog in bloei was. Zie 2 Kon. 14:25, en voorts de historiën van de regering dezer koningen van Juda, 2 Kon. 15: tot 2 Kon. 21, en 2 Kron. 26: tot 2 Kron. 33, en vergelijk Amos 1:1. **en in de dagen van Jerobeam, zoon van Joas, koning van Israel.**
2. Het begin van het woord des HEEREN door Hosea. Of, *van het spreken, van de spraak*; dat is, als de Heere eerst *met, door* en tot Hosea begon te spreken, sprak Hij dit tot hem, en door hem tot het volk. Anders: *in Hosea; en alzo elders* om nader te tonen dat het volgende niet geschied is inderdaad, maar door een gezicht in den geest, inwendiglijk, bij manier van parabel of gelijkenis, den profeet van God is geopenbaard, en naderhand het volk alzo, als een profetisch gezicht voorgedragen. Zie van zulke profetische gezichten, Gen. 15:1, en vergelijk onder Hos. 3:1, enz.; idem Ezech. 4:4, en Ezech. 8:2, en Ezech. 11:24,25, enz. **De HEERE dan zeide tot Hosea: Ga**

- henen, neem u een vrouw der hoererijen, en Dat is, ganselijk Hebreeuws, *hoererende hoereert*; dat is, doet doorgaans niets anders. Zie van geestelijke hoerij Lev. 17:7. tot hoerij begeven. Vergelijk de manier van spreken met Ps. 5:7. **kinderen der hoererijen**; Omdat hier gezegd wordt: Neem ene hoer *met* hoerinkinderen, en daarna dat de profeet die kinderen *bij* die hoer gewonnen heeft, daaruit blijkt dat het niet alzo inderdaad geschied is. **want het land hoereert ganselijk Hebreeuws, hoererende hoereert**; dat is, doet doorgaans niets anders. Zie van geestelijke hoerij Lev. 17:7. **van achter den HEERE.** Dat is, alzo dat *de inwoners des lands* den Heere niet meer *navolgen*, maar *van Hem* afwijken, en de afgoden onzinnig *nalopen*; vergelijk onder Hos. 4:12.
3. Zo ging hij henen, Dit alles is den profeet in een gezicht vertoond, en het volk *gelijk op Hos. 1:2 is aangetekend* voorgesteld, tot een spiegel en levendige afbeelding van hun goddeloos wezen, in Hos. 1:2 vermeld. **en nam Gomer,** Gelijk *Gomer* in het Hebreeuws somtijds de betekenis heeft van *volheid, of volmaaktheid,* somtijds van *vertering*; alzo had God dit volk alles goeds gedaan, maar zij verteerden alles, en ook zichzelf, door afgoderij en andere zonden, waarom zij eindelijk door Gods plagen zouden verteerd worden. **een dochter van Diblaim**; Sommigen nemen dit voor een mansnaam, anderen voor de geboorteplaats. Het woord betekent *twee klompen vijgen,* waardoor beduid kan worden de geilheid, wellustigheid en dartelheid van het volk. Enigen menen dat deze naam ziet op de woestijn *Dibla,* vermeld Ezech. 6:14, *zie de aantekening aldaar* om te tonen de genade, die God zijn volk bewezen heeft, hen voerende uit de woestijn in Kanaän. *Vergelijk Ezech. 16:5,7; Hoogl. 3:6; Num. 33:46,* wordt vermeld *Diblathaim.* Zie wijders Jer. 2:2,6. **en zij ontving; en baarde hem een zoon.**
  4. En de HEERE zeide tot hem: Hosea. Noem zijn naam Jizreel, Deze naam moet onderscheiden worden van *Israël,* en dit ziet op de plaats *Jizreël.* Zie het volgende en

wijders Hos. 2:21,22, met de aantekening. **want nog een weinig tijds, zo zal Ik de bloedschulden van Jizreel** Hebreeuws, *bloeden*; dat is, bloedschulden, doodslagen, moorderijen, zie *Gen. 37:26*, die aldaar opgelegd en bedreven zijn. **bezoeken over het huis** Met straffen; zie *Gen. 21:1*. **van Jehu,** Die veel bloed vergoten had in het dal Jizreël, op het bevel des Heeren, maar niet uit een oprecht hart om Achabs afgoderij uit te roeien, gelijk hem God bevolen had *alzo hij zelf 2 Kon. 10:28,29,31 wordt gezegd aangehangen te hebben de afgoderij van Jerobeam, en niet gewandeld te hebben in de wet des Heeren met zijn ganse hart* maar om het koninkrijk. Waarom God zulks houdt voor een moorderij; vergelijk het voorbeeld van Baesa, 1 Kon. 15:29, en 1 Kon. 16:7, die Jerobeams huis, naar Gods woord verdelgde, maar niet uit vroomheid. **en zal het koninkrijk van het huis van Israel doen ophouden.**

5. **En het zal te dien dage geschieden, dat Ik Israels boog verbreken zal,** Dat is, de macht der schutterij, of de krijgsmacht; vergelijk *Ps. 78:9*; dienvolgens zal Israël den vijand ten roof moeten worden. Zie *2 Sam. 1:18*; *Jer. 49:35* met de aantekening. **in het dal van Jizreel.** Zie van dit dal *Richt. 6:33*. Het schijnt dat Israël hier een grote nederlaag gehad heeft, ten tijde als Salmanassar tegen hen optoog. Zie *2 Kon. 17:4*, enz. Anders: *om het dal Jizreëls*; dat is, om de moorderij aldaar bedreven.

6. **En zij ontving wederom, en baarde een dochter; en Hij zeide tot hem: De Heere tot Hosea. Noem haar naam Lo-Ruchama; want Ik zal Mij voortaan niet meer ontfermen over het huis Israels, maar Ik zal ze zekerlijk wegvoeren.** Hebreeuws, *wegvoerende*, of *opnemende*, dat is, *opnemende en wegvoerende wegvoeren*; vergelijk onder *Hos. 5:14*. Deze woorden worden verscheidenlijk overgezet, vermits de verscheidene betekenissen van het Hebreeuwse woord, dat niet alleen *opnemen, wegnemen, wegvoeren*, enz., maar ook *vergeven* betekent. Zie *Ps.*

25:18; *Jes. 2:9*. Dit is vervuld, eerst door Tiglath-Pilezer, daarna door Salmanassar, koningen van Assyrië.

7. **Maar over het huis van Juda zal Ik Mij ontfermen,** Dat is, mijne kerk, of mijn volk, hier bijzonderlijk afgebeeld door *Juda*, als hebbende den rechten godsdienst, en niet door *Israël*, die den waren godsdienst verlaten hadden; waarom in het volgende ook van het huis van Juda gezegd wordt, den Heere *hunnen* God. Vergelijk onder *Hos. 1:9*, en *Hos. 12:1*; anderszins worden Juda en Israël *tezamen afbeeldende de algemene kerk uit Joden en heidenen* samengevoegd. Zie onder *Hos. 1:11*, enz.; idem *Hos. 3:5*. **en zal ze verlossen door den HEERE, hun God,** Dat is, door mijn eeuwigen eniggeboren Zoon *Jezus Christus*, dien Ik tot een Heiland, Behouder, Zaligmaker, Hoofd en Koning van zijn volk verordineerd heb; vergelijk *Gen. 19:24*; *Jes. 10:27*, en *Jer. 23:4,5*, enz. Anders: *door den HEERE hunnen God*; dat is, door mijzelf, Ik zal het zelf doen, te weten hen lichamelijk verlossen uit Babel, en geestelijk door den *Messias*, uit de gevangenis des duivels, enz. **en Ik zal ze niet verlossen door boog, noch door zwaard,** Gelijk de verlossing van Juda uit de Babylonische gevangenschap door mijn zonderlinge genade en regering beschikt en bestuurd zal worden, en niet door menselijk geweld, alzo zal de verlossing door *Christus* een gans hemels en geestelijk heil zijn, waarvoor zij niemand dan mij zullen hebben te danken. Vergelijk *Micha 5:9*, met de aantekening. Sommigen duiden het ook op de wonderlijke regering van God, door welke Hij Juda heeft verlost van de twee koningen, *Pekah*, koning van Israël, en *Rezin*, koning van Syrië. Zie *Jes. 7:1*, enz.; *2 Kon. 15:29,30*, en *2 Kon. 16:9*. **noch door krijg, door paarden noch door ruiteren.**

8. **Als zij nu Lo-Ruchama gespeend had, ontving zij, en baarde een zoon.**

9. **En Hij zeide: De Heere. Noem zijn naam Lo-Ammi; want gijlieden zijt Mijn volk niet, zo zal Ik ook de uwe niet zijn.** Dat is, Ik zal ulieder God niet zijn, gelijk dit sommigen aldus aanvullen: *zo zal Ik*

ook ulieder *God niet zijn*, gelijk God elders dikwijls spreekt. Vergelijk boven Hos. 1:7 met de aantekening, en zie Gen. 17:7, en Deut. 7:6. Door de geboorte van deze drie kinderen menen sommigen afgebeeld te zijn drieërlei staat van het volk van Israël, telkens meer vervallende in zonden en zwaarder van God gestraft.

10. Nochtans zal het getal der kinderen Israels zijn als het zand der zee, dat niet gemeten noch geteld kan worden; en het zal geschieden, dat ter plaatse, waar tot hen gezegd zal zijn: Gijlieden zijt Mijn volk niet; tot hen gezegd zal worden: Gij zijt kinderen des levenden Gods.

11. En de kinderen van Juda, Hoewel sommigen dit enigszins verstaan van de verlossing uit de Babylonische gevangenschap, wanneer de verstrooide en overgebleven vrome Israëlieten, door al de geleden plagen bijkans teniet geworden zijnde, zich zeer gaarne zouden voegen bij de optrekkende Joden, zo ziet het nochtans eigenlijk op de verzamelingen der kerk van het Nieuwe Testament uit Joden en heidenen, onder één Hoofd *Jezus Christus* door geloof en ware bekering. Vergelijk Jer. 23:6, enz., en Jer. 31:5,6,9, en Jer. 50:4, enz. **en de kinderen Israels zullen samenvergaderd worden, en zich een enig hoofd stellen, en uit het land optrekken;** Van hun lichamelijke gevangenschap, en eigenlijk uit de geestelijke gevangenschap zich begeven tot Gods kerk. **want de dag van Jizreel zal groot zijn.** Of, *omdat de dag van Jizreël groot zal geweest zijn.* Versta, Israëls nederlaag en verwoesting, waarvan boven Hos. 1:5. De zin is dat dit oordeel Gods en al de volgende of gevolgde straffen hen daartoe zullen bewegen. Sommigen verstaan door *Jizreëls dag* den dag van Israëls verlossing, die heerlijk zal zijn, gesteld tegen den dag hunner nederlaag in Jizreël, en daarom ook genoemd *Jizreëls dag*; dat is Israëls dag. Vergelijk onder Hos. 2:21. Deze verklaring komt met het voorgaande wel overeen. Alzo wordt iemands dag in de Schriftuur genoemd, de tijd in

welken iemand iets bijzonders *goeds* of *kwaads* van God naar zijn bestemden raad wordt toegeschikt.

12. Zegt tot uw broederen: O gij gelovige overgeblevenen van Israël, zegt tot de Joden, en gij beiden wijders tot de heidenen, door één geloof in één lichaam onder één Hoofd *Jezus Christus* samengevoegd. Zie Jes. 19:23,24; Rom. 9:25,26. Hos. 1:12 hechten sommigen aan Hos. 2. **Ammi**, Dat is, *o mijn volk*. Vergelijk boven Hos. 1:7,9; 1 Petr. 2:10. **en tot uw zusteren:** Gelovige vrouwen in Juda en onder de heidenen. **Ruchama**. Dat is *o ontfermde*. Vergelijk boven Hos. 1:6.

Hosea 2

1. Twist tegen ulieder Of, *pleit, richt*; dat is, gij vrome profeten en gelovige Israëlieten, die nog onder het volk overig zijt, bestraft ernstiglijk en scherpelijk de uiterste boosheid van het volk, met voorstelling van mijn toorn en nakende straffen. **moeder**, Dat is, het volk Israëls, de republiek der tien stammen, of de synagoge Israëls, alzo onder Hos. 2:4, en Hos. 4:5. Vergelijk Jes. 50:1, enz. **twist, omdat zij Mijn vrouw niet is**, Zij houdt mij geen geloof, kent mij niet voor haren man, zo zal Ik haar ook niet meer kennen, tenzij dat zij zich bekeert, gelijk volgt: anders zal Ik doen, gelijk Hos. 2:2, enz. **en Ik haar Man niet ben; en laat ze haar hoerereien van haar aangezicht**, Dat is, de uiterlijke tekenen van haar hoerachtige en overspelig hart, als daar zijn blanketsels des aangezichts en sieraad der borsten, enz. Dit alles beduidt de openbare, onbeschaamde en ongebonden afgoderij. Vergelijk Jer. 4:30; Ezech. 16:11,17,18, en Ezech. 23:40, enz.; idem Spreuk. 7:16. **en haar overspelerijen van tussen haar borsten wegdoen.**

2. Opdat Ik ze niet naakt uitstropen, Of, *doen stropen, uittrekken, ontkleden*; dat is, beroof van alle lichamelijke en geestelijke sieraad, waarmede Ik haar zo heerlijk versierd had. Zie Ezech. 16:10,11,12,13, en Ezech. 23:26. **en zette ze als ten dage, toen zij geboren werd;** Dat is, toen Ik hen eerst

tot mijn volk aannam, in Egypte, waar zij in jammerlijke dienstbaarheid staken; ja dat Ik hen nog ellendiger maakte door mijn rechtvaardige oordelen. Vergelijk Ezech. 16:4, enz., en Ezech. 23:2. ja, make ze als een woestijn, Hebreeuws, *stelle ze*. en zette ze als een dor land, Hebreeuws, *het land der dorheid, of dorstigheid*. en dode ze door dorst; Vergelijk Jes. 5:13; Amos 8:11,13.

3. En Mij harer kinderen niet ontferme, De leden van het volk Israël. omdat zij kinderen der hoererijen zijn. Onherboren, onrein, onheilig; *vergelijk Joh. 8:44*, als in onecht en in een afgodisch huwelijk gewonnen, dewijl de moeder ene overspeelster en mij ontrouw geworden is, gelijk volgt.
4. Want hunlieder moeder hoereert, die henlieden ontvangen heeft, handelt schandelijk; want zij zegt: Ik zal mijn boelen nagaan, Afgoden, en voorts afgodische volken, waar ik wel bij was. Zie Deut. 8:12,14,19; Jer. 44:17. die *mij* mijn brood en mijn water, mijn wol en mijn vlas, mijn olie en mijn drank geven. Hebreeuws alsof men zeide: *dranken, drinkingen*.
5. Daarom, ziet, Ik zal uw weg met doornen betuinen, en Ik zal een heiningmuur maken, Hebreeuws alsof men zeide: *muren toemuren*. dat zij haar paden niet zal vinden. Dat is, Ik zal hen van alle kanten zo benauwen, dat zij dit hoereren wel zullen afleren, of moeten laten aanstaan. Vergelijk Job 3:23, en Job 19:8; Klaagl. 3:7,9; idem Ezech. 16:41, en Ezech. 23:22,23,24.
6. En zij zal haar boelen nalopen, Als tegen mijn dank willende doordringen. maar dezelve niet aantreffen; en zij zal hen zoeken, maar niet vinden; dan zal zij zeggen: Ik zal henengaan, en keren weder tot mijn vorigen Man, Den Heere. want toen was mij beter dan nu.

7. Zij bekent toch niet, Of, *weet, erkent*; dat is, zij wil het niet weten, of bekennen, het is een moedwillige onwetendheid; of zij neemt het niet ter harte. dat Ik haar het koren, en den most, Allerlei zegen. en de olie gegeven heb, en haar het zilver en goud vermenigvuldigd heb, *dat* zij tot den Baal gebruikt hebben. Of, *waarvan zij een Baäl gemaakt hebben*. Hebreeuws, *gedaan, gemaakt, bereid*. God wil zeggen dat zij al zijn schone gaven schandelijk ter afgoderij misbruikt hebben. Van *Baäl* zie Richt. 2:11, en vergelijk Ezech. 7:20, en Ezech. 16:16,17,18,19, onder Hos. 8:4, en Hos. 12:2.
8. Daarom zal Ik wederkomen, en Mijn koren wegnemen Vergelijk Ezech. 16:17,18,19, met de aantekening. op zijn tijd, Als Ik dat beloofd had en placht te geven; of in den oogst, als het rijp zal zijn, en gij het koren en de most enz. meent in te zamelen. en Mijn most op zijn gezetten tijd; en Ik zal wegrukken Mijn wol en Mijn vlas, Dat is, hun ontnemen; alsof de Heere zeide: Het is aan hen kwalijk besteed, zij zijn het niet waard, daarom zal Ik het redden uit de handen dezer misbruikers, die het ten onrechte bezitten. *dienende* om haar naaktheid te bedekken.
9. En nu zal Ik haar dwaasheid ontdekken Of, *schandelijkheid*. Zie Gen. 34:7; Jer. 13:22; Ezech. 16:36,37. voor de ogen harer boelen; en niemand zal haar uit Mijn hand verlossen.
10. En Ik zal doen ophouden al haar vrolijkheid, haar feesten, Hebreeuws, *feest, nieuwe maand, sabbat, gezette hoogtijd*; dat is, zij zullen geen uiterlijken vorm van godsdienst hebben *gelijk onder Hos. 3:4*, en dienvolgens gene vreugde noch troost in het houden der feestdagen. haar nieuwe maanden, en haar sabbatten, ja, al haar gezette hoogtijden.
11. En Ik zal verwoesten haar wijnstok en haar vijgeboom, waarvan zij zegt: Deze zijn mij een

hoerenloon, Dat is, beloning mijner afgoderij; vergelijk onder Hos. 9:1, met de aantekening. **dat mij mijn boelen gegeven hebben;** Dat is, afgoden van Baäl, enz. maar Ik zal ze stellen tot een woud, en het wild gedierte des velds zal ze vreten.

12. En Ik zal over haar bezoeken de dagen des Baals, Dat is, zal hen straffen om hun langdurige en menigvuldige afgoderij. **waarin zij dien gerookt heeft, Of, dien zij rookte;** dat is placht te roken; of *omdat zij dien gerookt hebben.* en zich versierd met haar voorhoofdsiersel, Of, oorringen; zie Gen. 24:22, gelijk de hoeren voor de boelen plegen te pronken, also Israël in het plegen van zijne afgoderij; vergelijk boven Hos. 2:1. **en haar halssieraad, Of, juwelen, baggen, kostelijke halsketens,** enz. Zie Spreuk. 25:12; Hoogl. 7:1. **en is haar boelen nagegaan, maar heeft Mij vergeten, spreekt de HEERE.**

13. Daarom, ziet, Ik zal haar lokken, Of, *overreden.* Dit ziet op de lieflijke predikatie van het Evangelie en overreding der uitverkorenen tot bekering en geloof. Zie van het Hebreeuwse woord Richt. 14:15, en Jer. 20:7, en vergelijk Jes. 50:4, enz.; Matth. 3:4,5,6,11, enz., en Matth. 11:28. **en zal haar voeren in de woestijn;** De zin schijnt te zijn: Ik zal ze eerst plagen en daarna, enz. Waarom sommigen dit aldus overzetten: *Als Ik ze in de woestijn zal hebben doen wandelen,* gelijk God Israël in voortijden eerst voerde in de woestijn en daarna in het beloofde land. **en Ik zal naar haar hart spreken.** Dat is, vriendelijk, troostelijk. Zie Gen. 34:3.

14. En Ik zal haar geven Dit zijn geestelijke beloften van het genadeverbond, gegrond in den enigen Verlosser, Middelaar en *Messias,* onzen Heere *Jezus Christus,* in wien wij door het geloof uit loutere genade vrede hebben met God, gerustheid der conscientie, een zekere toevlucht, een zalige bescherming, overvloed van alle geestelijke gaven, met een bestendigen troost, en in het geheel de gewisse genade van dit en de

eeuwige heerlijkheid van het toekomstige leven. Dit is de inhoud van de volgende verzen van Hos. 2, onder lichamelijke beloften, naar den stijl van het Oude Testament, behorende tot de algemene kerk der Joden en heidenen. Vergelijk Jes. 65:9, en onder Hos. 12:10. **haar wijngaarden van daar af,** Van de woestijn af, als zij die zullen doorgegaan zijn, dat is hun voorgaand lijden een einde zal nemen; gelijk ten tijde als zij de woestijn doorgegaan zijnde, eerst voor den mond van Kanaän kwamen, enz. **en het dal Achor,** Zie van dit dal Joz. 7:24,26; het was gelegen vooraan in het beloofde land bij de stad Jericho, en alzo *ene deur der hoop, of verwachting,* dat God zijn volk, door Jozua tot daartoe gebracht hebbende, voorts zijne beloften zou volvoeren en hen in volkomen bezit van Kanaän stellen; gelijk de gelovigen in deze vallei van het kruis, door de genade van den Heere *Christus,* een beginsel van het eeuwige leven en een open deur hebben van de levende hoop van het volkomen bezit der eeuwige heerlijkheid. Zie Hebr. 6:18,19,20, enz., en vergelijk Jes. 65:10. **tot een deur der hoop; en aldaar zal zij zingen, als in de dagen harer jeugd, en als ten dage, toen zij optoog uit Egypteland.**

15. En het zal te dien dage geschieden, spreekt de HEERE, dat gij *Mij* noemen zult: Mijn Man; en Mij niet meer noemen zult: Mijn Baal! Willende kwanswijs God nog door den Baäl vereren. Vergelijk Exod. 3:2,4,5, en Richt. 2:11. Het woord *Baäl* betekent wel *heer* en *meester,* maar omdat zij het gewoonlijk den afgoden op zijn heidens gewoon waren te geven, zo verfoeit God dien titel.

16. En Ik zal de namen der Baals van haar mond wegdoen; zij zullen niet meer bij hun namen gedacht worden. De Baäls, dat is mijne kerk zal van alle besmetting van afgoderij en bijgeloof gezuiverd zijn.

17. En Ik zal te dien dage een verbond voor hen maken Dat is, tot hun best. met het wild gedierte des velds, en met het gevogelte des hemels, en

het kruipend gedierte des aardbodems; en Ik zal den boog, en het zwaard, en den krijg van de aarde verbreken, Dat is, krijgswapenen, instrumenten van oorlog en vijandelijkheid. Vergelijk Jes. 11:9; Micha 5:9, enz. en zal hen in zekerheid doen nederliggen. Dat is, doen slapen. Zie Ps. 3:6.

18. En Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid; Vergelijk Ef. 5:25, enz., waar de apostel de verborgenheid van dit geestelijke huwelijk *in de Heilige Schrift dikwijls vermeld* aanwijst; en zie voorts het Hooglied van Salomo. ja, Ik zal u Mij ondertrouwen in gerechtigheid en in gericht, Of, *met, door*; dat is, gerechtigheid en barmhartigheid zullen elkander in dit genadewerk vriendelijk ontmoeten en kussen. De aandachtige lezer kan deze woorden vergelijken met Ps. 85:10,11,12,13,14; Jes. 1:27, en Jes. 45:8,23,24,25; Jer. 23:6, en Jer. 33:14,15,16; Rom. 3:22,23,24,25,26, enz. # Jer 33.16 Ro 3.22,23,24,25,26 en in goedertierenheid en in barmhartigheden.

19. En Ik zal u Mij ondertrouwen *Merk*, dat deze genadebelofte in Hos. 2:18,19 driemaal wordt verhaald, tot onzen troost en verzekering. in geloof; Of, *trouw*. en gij zult den HEERE kennen.

20. En het zal te dien dage geschieden, dat Ik verhoren zal, spreekt de HEERE; Ik zal den hemel verhoren, en die zal de aarde verhoren. Figuurlijke manieren van spreken, door welke God te kennen geeft dat alle creaturen zijne kerk ter zaligheid moeten dienen, wanneer Hij met hen verzoend en tevreden is; vergelijk Rom. 8:20,21,22,28.

21. En de aarde zal het koren verhoren, mitsgaders den most en de olie; en die zullen Jizreel verhoren. Dat is, Gods volk, alzo genoemd, niet alleen omdat zij die plaats bewoond en daar geleden hebben, *gelijk boven Hos. 1:5*, maar inzonderheid om de betekenis van dezen naam *Jizreë*, dat is, *gezaaide Gods*, of

zaad Gods, waarop Hos. 2:22 slaat, dat is, Gods kerk, inzonderheid van het Nieuwe Testament; zie Rom. 9:24,25, enz.

22. En Ik zal ze Mij op de aarde zaaien, Zie Ps. 22:31, enz.; Jer. 31:27; Matth. 13:3; 1 Petr. 1:23. en zal Mij ontfermen over Lo-Ruchama; en Ik zal zeggen tot Lo-Ammi: Gij zijt Mijn volk; Hebreeuws, *Ammi-atta*; dat is, gij zijt mijn volk. en dat zal zeggen: Te weten volk. O, mijn God! Of, *Gij zijt mijn God*; vergelijk Zach. 13:9.

Hosea 3

1. En de HEERE zeide tot mij: Te weten in een gezicht. Vergelijk boven Hos. 1, Hos. 2, Hos. 3. Ga wederom henen, bemin een vrouw, die, bemind zijnde van *haar vriend*, Dat is, echte man, gelijk Jer. 3:20. Hierdoor heeft God de tien stammen willen afbeelden de liefde, die Hij hun toedroeg en bewees, en daartegen hunne ontrouw en ondankbaarheid, die zij met hun schandelijk geestelijk overspel der afgoderij tegen hem bewezen, gelijk de volgende woorden verklaren. nochtans overspel doet; gelijk de HEERE de kinderen Israels bemint, maar zij zien om, naar andere goden, en beminnen de flessen der druiven. Dat is, *wijnflessen*; waardoor God hun verwijt de dronkenschap, dien zij pleegden in hunne maaltijden, die zij ter ere der afgoden hielden in alle overdaad, dronkenschap en wellustigheid, naar de wijze der heidenen. Zie onder Hos. 4:18.

2. En ik kocht ze mij voor vijftien zilverlingen, Zie Gen. 20:16, zijnde dit de helft van den prijs van een dienstknecht of dienstmaagd, die van een os gestoten waren, Exod. 21:32; ook van de lossing ener vrouw, Lev. 27:4, en dus een slechte en geringe prijs. en een homer Anders ook genoemd *Cor*. Zie 1 Kon. 4:22. *gerst*, Hetwelk een teken kan zijn dat zij bij gerstebrood zou leven, dat is haar weelderigen en wellustigen stand in een zeer soberen veranderd worden; gelijk ze ook om weinig geld gekocht was, hetwelk de onwaardigheid en nietigheid van Israël kan

betekenen, gelijk God hen voor zich kocht en loste. **en een halven homer** Anders ook genoemd *Cor.* Zie 1 Kon. 4:22. **gerst.**

3. **En ik zeide tot haar: Gij zult vele dagen blijven zitten** Dat is, een langen tijd. **na mij blijven zitten** Wachtende totdat ik u trouw. *Vergelijk Deut. 21:11, en de manier van spreken met Exod. 24:14, ook Ruth 3:18.* Ondertussen zal ik uwe boetvaardigheid, in uw eenzamen toestand verwachten. **(gij zult niet hoereren, noch een anderen man geworden),** en ik ook na u. Dat is, ik beloof ook u mijne trouw en zal naar u wachten. Zie de beduiding hiervan in het volgende. Deze afgebroken woorden worden, vermits hunne korthed en duisterheid, verscheidenlijk vervuld en verklaard; het eenvoudigste staat in den tekst. *Vergelijk Jes. 30:18.*
4. **Want de kinderen Israels zullen vele dagen blijven zitten,** Te weten van den tijd af, dat Salmanassar de tien stammen *door deze overspelige vrouw afgebeeld* uit hun land in Assyrië zal hebben weggevoerd en in verscheidene plaatsen verstrooid, tot den tijd hunner bekering toe, gelijk in Hos. 3:5 verklaard wordt. Dezen tijd van bekering nemen sommigen in de komst van *Christus* en de predikatie van het Evangelie door de apostelen; anderen duiden dit op den volgenden en tegenwoordigen toestand van het ganse Joodse volk tot op den tijd hunner laatste bekering, uit Rom. 11:25; het ene sluit het andere niet uit. **zonder koning,** Te weten uit hunne broeders. De zin hiervan is dat zij een langen tijd geen vorm van burgerlijke regering of republiek, noch van algemenen openbaren godsdienst, *hetzij ware of valse* zouden hebben; gelijk het nog ten huidigen dage met hen gesteld is in alle plaatsen, waar zij verstrooid op de aarde wonen. **en zonder vorst, en zonder offer, en zonder opgericht beeld,** Als daar waren de gouden kalven te Dan en Bethel, idem de Baäls. **en zonder efod** Zie van *efod* Exod. 28:6. Jerobeam heeft ongetwijfeld met zijn nieuwe priesters ook nieuwe priesterlijke kledingen verordineerd, om het volk van Jeruzalem af te houden. Zie

van afgodische *efods* buiten Gods ordinantie gemaakt Richt. 17:5, enz. **en terafim.** Die zij naar de wijze der heidenen hadden, om dien raad te vragen; zie Gen. 31:19; Ezech. 21:21; Zach. 10:2.

5. **Daarna zullen zich de kinderen Israels bekeren, en zoeken den HEERE, hun God, en David, hun koning;** Namelijk den Heere *Christus*, hunnen *Messias*, David genoemd, omdat Hij zijn zoon naar het vlees zou zijn en David zijn voorbeeld geweest was; alzo Jer. 30:9; Ezech. 34:23, en Ezech. 37:24. Gelijk Hij naar den *Geest God* en de *Heere* van David en zijn volk was. **en zij zullen vrezende komen tot den HEERE** Hebreeuws, *zullen vrezen tot*, enz. Dat is, vrezende aankomen, uit bekentenis hunner onwaardigheid, ontzetting over de onverdiende grote goedheid Gods, die hun in het Evangelie zal worden voorgedragen, en bekommernis om dezen genadetijd tijdelijk waar te nemen en recht te gebruiken. *Vergelijk onder Hos. 11:10,11; Micha 7:17, ook Jes. 13:8.* **en tot Zijn goedheid, in het laatste der dagen.** Dat is, na een langen tijd, in het Nieuwe Testament, als de *Messias* zal verschenen zijn; want deze manier van spreken ziet juist niet op den allerlaatsten tijd, die voor de voleinding der wereld zal gaan. Zie Gen. 49:1; Jes. 2:2; Micha 4:1; Hebr. 1:1, enz. met de aantekening aldaar.

Hosea 4

1. **Hoort des HEEREN woord, gij kinderen Israels! want de HEERE heeft een twist met de inwoners des lands,** Of, *pleit, proces*, niet alleen van woorden, maar ook van daden, dat is straffen; gelijk blijkt Hos. 4:2,3, zie boven Hos. 2:2; 1 Sam. 25:38,39; Amos 7:4. **omdat er geen trouw, en geen weldadigheid, Of, waarheid.** God wil zeggen dat zij gans niet deugen, noch in woorden noch in werken, en alzo genoeg bleek dat zij hem niet recht kenden. **en geen kennis van God in het land is;** Versta, rechte, ware en zaligmakende kennis Gods, gericht naar zijn

Woord, vergezelschap met geloof en liefde Gods en des naasten; vergelijk Jer. 9:24, en Jer. 22:16, en Jer. 31:34; 1 Joh. 2:4, enz.

2. Maar Of, *vloeken en liegen*, enz. *breken door*; dat is, nemen de overhand, gelijk een watervloed doorbreekt, met geweld van veel water; idem, gelijk geweldenaars en *vijanden* door de bressen inbreken, alzo breken zij met allerlei gruwelen stoutelijk door, zonder schroom van Gods wetten en ordinantiën. Een ander gebruik van het Hebreeuwse woord zie onder Hos. 4:10. **vloeken en liegen, en doodslaan, en stelen, en overspel doen; zij breken door, en bloedschulden raken aan bloedschulden.** Hebreeuws, *bloeden raken aan bloeden*; dat is, de ene moord of doodslag volgt op den anderen. Zie boven Hos. 1:4.

3. Daarom zal het land treuren, Om den inwoners de gruwelijkheid hunner zonden en derzelve verdiensten voor ogen te stellen, moet het land, en al wat er in is, lijden; alzo dikwijls bij de profeten. **en een iegelijk, die daarin woont, kwelen,** Of, *kwijnen, flauw, of amechtig worden.* **met het gedierte des velds, en met het gevogelte des hemels; ja, ook de vissen der zee zullen weggeraapt worden.** Hebreeuws eigenlijk, *verzameld*, dat is, vergaan, sterven, samengeraapt en weggeworpen worden, als een stinkend aas; zie van het Hebreeuwse woord Ps. 26:9.

4. Doch niemand twiste noch bestraffe iemand; Alsof zij zeiden: Niemand is zo stout, dat hij zich tegen ons reppe en ons doen bestraffe. God verhaalt hier de eigen woorden, die onder het volk zouden omgaan, voorzeggende den profeet, wat hem en andere mannen Gods van de regenten, valse profeten en afgodische priesters en hun aanhang zou bejegenen, te weten dat zij hunne strafpredikatiën zouden verbieden, en dengenen, die hunne daden zouden willen bestraffen, hun vonnis zouden maken, en hen als onrustige mensen en oproermakers straffen. **want uw volk is** O Hosea, waar gij mede te doen hebt. **als die met den**

priester twisten. De zonder enige achtung en met opgeblazenheid dengenen lastig en hard vallen, die van Godswege en ambtshalve schuldig is hunne zonden te bestraffen, en wiens straf en onderwijs zij eerbiediglijk behoren op te nemen; vergelijk Deut. 17:12.

5. Daarom zult gij vallen Een ieder afvallig en wederstrevig Israëliet zal aanstoten, sneuvelen, omkomen; vergelijk onder Hos. 5:5, en Hos. 14:2. **bij dag, ja,** Door deze woorden, *bij dag bij nacht*, kan men verstaan de gedurig nakende ellenden, die de ene op de andere elkander zouden volgen, als *dag* en *nacht*, zonder ophouden en rust. Anders: *heden dezen dag*; dat is, binnen korten tijd, haast; vergelijk Spreuk. 12:16. Of, gij zult vallen terwijl het nog *dag* zal zijn; dat is, als gij zult menen in bloei te zijn en geen nood te hebben; vergelijk Jer. 15:9; Amos 8:9 met de aantekening. En de valse profeten, die u verleiden, zullen vallen bij *nacht*, of in den nacht, dat is, zijnde in duisternis, onwetendheid, zonder gezicht en kennis van het verderf, dat u en henzelf zal treffen als zij het niet eens denken, belovende zichzelf en u vrede; vergelijk Micha 3:5,6,7. Sommigen menen dat het daarop ziet, dat de profeten wel gewoon waren *bij nacht* gezichten te ontvangen van God, Gen. 46:2; Zach. 1:8, en dat de valse profeten, zich daarop ijdelijk ook beroemende, gezegd zouden worden in den *nacht* te vallen. **zelfs de profeet zal met u vallen bij nacht;** Versta, de valse verleidende profeten, die het volk door beloften van vrede in hunne boosheid stijfden. **en ik zal uw moeder uitroeien.** Het koninkrijk der tien stammen, het Israëlietische volk, of kerk, synagoge; gelijk boven Hos. 2:1.

6. Mijn volk is uitgeroeid, Dat is, zal zekerlijk worden uitgeroeid. Hebreeuws, *mijn volk zijn, of worden uitgeroeid.* **omdat het zonder kennis is;** Gelijk boven Hos. 4:1; vergelijk Jes. 5:13. **dewijl gij de kennis verworpen hebt,** Aanspraak aan de afgodische priesters en andere kerkelijke personen, die Gods woord het volk behoren rein en zuiver te leren; zie Deut. 33:10; Mal. 2:7. **heb ik u ook verworpen, dat gij**

Mij het priesterambt niet zult bedienen; dewijl gij de wet uws Gods vergeten hebt, zal Ik ook uw kinderen vergeten. Gelijk Gods *gedenken ten goede* zijn gunst en zegen betekent, alzo beduidt hier zijn *vergeten* zijne ongenade en verlating, dat Hij den mens ongezegend laat heengaan en aan allerlei ellende overgeeft.

7. Gelijk zij meerder geworden zijn, Of, *naar hunne vermeerdering, of grootheid*; dat is, hoe meer zij in getal, menigte, eer en grootheid gewassen en toegenomen zijn; zijnde een bijzonder koninkrijk geworden, en hebbende een nieuw bijzonder priesterdom opgericht, waarop de volgende woorden schijnen te zien, voornamelijk op het *priesterdom, waarvan in Hos. 4:8* hoe ondankbaarder zij tegen mij geworden zijn en hoe gruwelijker gezondigd hebben. Vergelijk de manier van spreken met onder Hos. 11:2. **alzo hebben zij tegen Mij gezondigd; Ik zal hunlieder eer in schande veranderen.** Koninklijke en priesterlijke.

8. Zij eten De priesters. de zonde Mijns volks, Dat is, de zondoffers; zie Lev. 4:3. De zin is: Hun oogmerk is niet dat het volk van de *offeranden*, en voorts van zonden en der zonden verdiensten, idem van den *Messias* en de ware gerechtigheid mocht worden onderwezen en Gode behagelijk offeren, maar alleen dat zijzelf slechts genoeg mochten hebben om te eten, te teren en te smeren. **en verlangen**, Hebreeuws, *zij verheffen zijne ziel*; dat is, een ieder van hen verheft zijne ziel; dat is, verlangt met grote begeerte daarnaar dat het volk veel moge zondigen, en vervolgens vele zondoffers aanbrengen, opdat hij zich daarvan moge mesten; hoe meer het volk zondigt, hoe liever het hun is, wil de profeet zeggen. Van de Hebreeuwse manier van spreken, zie Ps. 24:4. **een ieder met zijn ziel, naar hun ongerechtigheid.**

9. Daarom, gelijk het volk, Dat is, dewijl de een niet beter is dan de ander, zo zal het den een ook gaan als den ander, zij zullen in ééne straf worden ingewikkeld; zie Jes. 24:2; Matth. 15:14. **alzo zal de priester zijn;** Of, *regent*, of beiden tezamen, degenen die in

kerk en staat de voornaamste zijn. Zie van het Hebreeuwse woord Gen. 41:45. **en Ik zal zijn wegen** Des priesters wezen en doen straffen. Zie Gen. 6:12, en Gen. 21:1. Of, *zijne*; dat is, van een ieder van hen. **over hem bezoeken, en zijn handelingen hem vergelden.**

10. En zij zullen eten, maar niet zat worden, zullen hoereren, maar niet uitbreken *in menigte*; want zij hebben nagelaten den HEERE in acht te nemen. Mits verlatende en niet bewarende de wegen des Heeren en Hem niet voor ogen hebbende.

11. Hoererij, en wijn, en most neemt het hart weg. Hebreeuws, *zal nemen*; dat is, een ieder van deze, *te weten hoererij en dronkenschap* beneemt den mens het verstand en oordeel, en maakt hem dienvolgens zo dol en dwaas, dat hij doet gelijk volgt. Zie Jes. 28:7; Openb. 17:2, en Spreuk. 9:4.

12. Mijn volk vraagt zijn hout, Dat is, houten afgod om raad en hoe het hem in het toekomstige gaan zal, en die meent hij dat het hem zal kunnen voorzeggen. **en zijn stok zal het hem bekend maken;** Of, *staf*, dat is zijn afgod, waarop hij zich als op een staf verlaat. Sommigen verstaan hierdoor het *hout* waar de *afgod* Baäl van gemaakt is, zie Deut. 28:36. Anderen menen dat het ziet op de manier van waarzeggen, door een stok of roede, idem, van degenen, die op vogelgeschrei acht gaven, dragende een stok in de hand. **want de geest der hoererijen verleidt hen,** Dat is, de duivel, die een onreine geest genoemd wordt, Zach. 13:2; Matth. 12:43; of hun verkeerde zin, hun verdorven genegenheid tot geestelijk en lichamelijk hoereren, waartoe hen de boze geest of duivel aandrijft; alzo onder Hos. 5:4. Vergelijk Rom. 1:24,28, enz. **dat zij van onder hun God weghoereren.** Of, *van in plaats hun God*; dat is, alzo, dat zij zich onder God, als hunnen Heere en echten man, niet willende buigen, of Hem niet *onderworpen* zijn, de afgoden in alle ongebondenheid nalopen, of, alzo dat zij, *in*

plaats van hun God, vreemde goden kiezen en die aanhangen; vergelijk boven Hos. 1:2; idem Ezech. 23:5, met de aantekening. Deze manieren van spreken zijn aanmerkelijk, als uitdrukkingen der aard en de eigenschap der afgoderij.

13. **Op de hoogten der bergen offeren zij,** Naar de wijze der heidenen; zie Deut. 12:2, met de aantekening aldaar. **en op de heuvelen roken zij, onder een eik, en populier, en iepboom, Of, olmboom.** Anders: *lindeboom.* **omdat derzelver schaduw goed is;** Dat is fijn, aangenaam, verheugende; of ook, enige donkerheid veroorzakende, die hun ter afgoderij en onkuisheid dienstig was; vergelijk Jes. 57:5,7; Jer. 3:6; Ezech. 6:13; gelijk dan de geestelijke hoererij de lichamelijke naar zich trekt, door een rechtvaardig oordeel Gods; zie Num. 25:1,2, enz.; Rom. 1:24, hierop ziet het volgende woord, *daarom.* **daarom hoereren uw dochteren, en uw bruiden bedrijven overspel. Of, schoondochters.**

14. **Ik zal over uw dochteren** Dat is, Ik zal hen nu door straffen niet bedwingen, maar hen in deze gruwelen laten voortgaan, tot hunne en ulieder schande en verderf, gelijk sommigen dit nemen; een teken van Gods grootste ongenade. Zie Ps. 89:32,33,34, en Ps. 94:12,13. **Of, Ik zal de jonge dochters en bruiden, of zoons jonge vrouwen, zo zeer vergelijk 1 Sam. 15:22; Jer. 7:22; idem onder Hos. 6:6 en zwaarlijk niet straffen, omdat de ouders en mannen met hun goddeloos voorbeeld de jonge dochters en vrouwen zulks leren.** Anders: *en zou ik over uw jonge dochters,* enz., *en dat zij zichzelf afscheiden,* enz. Alsof God zeide: Ik kan zulk volk niet ongestraft laten, dat zult gij zelf moeten bekennen, hetwelk met het besluit van Hos. 4:14 ook wel overeenkomt. Vergelijk Jer. 5:9,29, en Jer. 9:9, enz. # Jer 5.29 9.9 **geen bezoeking doen, omdat zij hoereren, en over uw bruiden, omdat zij overspel doen; want zij zelve scheiden zich af** De ouders en mannen scheiden zich bij troepen af en gaan, onder deksel van afgoderij, zich voegen bij de

snoodste hoeren, om kwanswijs met die te offeren, ondertussen gruwelijke ontucht bedrijvende, waarom het hun te doen is. **met de hoeren, en offeren met de snoodste hoeren; het volk dan, dat geen verstand heeft zal omgekeerd worden. Of, verward, verstrikt, verbijsterd, gegeseld, gestraft, omgeworpen worden.** Het Hebreeuwse woord wordt alleen hier en Spreuk. 10:8,10 gevonden, betekende *gelijk uit de omstandigheid dezer drie plaatsen blijkt* een bijzondere soort van straffen, of in het algemeen, ondergang en verstering.

15. **Zo gij, o Israel! wilt hoereren, dat immers Juda niet schuldig worde; komt gij toch niet te Gilgal,** Zie Joz. 5:9. Het schijnt dat hier gruwelijke afgoderij aangesteld en bedreven is, omdat deze plaats vermaard was van de eerste besnijdenis en het eerste pasen in Kanaän, waarom God over de schandelijke verontreiniging dezer plaats ten hoogste is vertoorned geweest. Zie onder Hos. 9:15, en Hos. 12:12; Amos 4:4 en Amos 5:5. **en gaat niet op naar Beth-Aven, en zweert niet: Zo waarachtig als de HEERE leeft.**

16. **Want Israel is onbandig, als een onbandige koe; Of, wederstrevig,** gaande in het wild, niet willende geleid zijn op de rechte wegen en blijvende in goede weide, maar onbedwongen, ongebonden, zonder juk, perk, of bestuur, door dik en dun *gelijk men zegt* heenlopen, waarom hun de Heere zal doen als volgt. **nu zal** Dat is, in korten tijd, al haast. Zie onder Hos. 10:3. **hen de HEERE weiden,** De Israëlieten. **als een lam in de ruimte.** Gelijk een jong en dom lam, dat in de ruimte gaat, lichtelijk verbijstert, hier en daar in valt, of den wilden dieren in den mond loopt; also zal Ik dit volk, dat zo gaarne ongebonden en in het ruime heenloopt, in de ruimte voeren; dat is uit hun land en weide wegvoeren, en in al de vier winden verstrooien onder de heidenen. Sommigen nemen het alzo, dat God Israël eerst wilde als een lam vet weiden; dat is weelderig en rijk maken, en dan als uit de weide halen, om gevoerd te worden ter slachting.

17. Efraim Dat is, de tien stammen, waarvan Efraïm de voornaamste was en het koninkrijk had; zie Ps. 78:9; also onder Hos. 5:3,5,9,11,13,14, enz.; die hier ook door *Israël* verstaan worden. **is vergezeld** Dat is, zo vastgekoppeld aan de afgoden, gelijk de ene metgezel aan den ander. **met de afgoden;** Zie van het Hebreeuwse woord 2 Sam. 5:21. **laat hem varen.** Vergelijk boven Hos. 4:15, met de aantekening, en Matth. 15:14.

18. Hunlieder zuiperij De dronkenschap, die zij bij hun Dit *hare* staat in het vrouwelijk geslacht, ziende *zo het schijnt* op de *onbandige koe*, Hos. 4:16, of de *overspelige vrouw*, of hoer, uit Hos. 3:1, en Hos. 1:2, enz., also in Hos. 4:19. Men kan het ook bekwamelijk duiden op Efraïm of Israël zelf, naar den aard van de Hebreeuwse taal, en also ook Hos. 4:19. **afgoderij en onkuisheid plegen. is afvallig;** Dat is, zij worden in hun Dit *hare* staat in het vrouwelijk geslacht, ziende *zo het schijnt* op de *onbandige koe*, Hos. 4:16, of de *overspelige vrouw*, of hoer, uit Hos. 3:1, en Hos. 1:2, enz., also in Hos. 4:19. Men kan het ook bekwamelijk duiden op Efraïm of Israël zelf, naar den aard van de Hebreeuwse taal, en also ook Hos. 4:19. **zuipen en zwelgen niet dan te oproeriger en ongebondener in geestelijke en lichamelijke hoererij.** Het een drijft en stijft hen in het ander. Anders: *hun* Dit *hare* staat in het vrouwelijk geslacht, ziende *zo het schijnt* op de *onbandige koe*, Hos. 4:16, of de *overspelige vrouw*, of hoer, uit Hos. 3:1, en Hos. 1:2, enz., also in Hos. 4:19. Men kan het ook bekwamelijk duiden op Efraïm of Israël zelf, naar den aard van de Hebreeuwse taal, en also ook Hos. 4:19. **wijn, of dronkenschap, is afgaande, of stinkende;** dat is, hun Dit *hare* staat in het vrouwelijk geslacht, ziende *zo het schijnt* op de *onbandige koe*, Hos. 4:16, of de *overspelige vrouw*, of hoer, uit Hos. 3:1, en Hos. 1:2, enz., also in Hos. 4:19. Men kan het ook bekwamelijk duiden op Efraïm of Israël zelf, naar den aard van de Hebreeuwse taal, en also ook Hos. 4:19. **afgodische dronkengelagen zijn vol stank en onreinheid, waarin zij zich als beesten omwentelen.** Vergelijk de manier van spreken met Spreuk. 20:1. **zij doen niet dan hoereren;** Hebreeuws, *hoererende hoereren zij.* **hun** Dit *hare* staat in het vrouwelijk geslacht, ziende *zo het schijnt* op de *onbandige koe*, Hos. 4:16, of de *overspelige vrouw*, of hoer, uit Hos. 3:1, en

Hos. 1:2, enz., also in Hos. 4:19. Men kan het ook bekwamelijk duiden op Efraïm of Israël zelf, naar den aard van de Hebreeuwse taal, en also ook Hos. 4:19. **schilden** Dat is, hunne *schuts- en beschermheren, hunne regenten*, gelijk Ps. 47:10, zie de aantekening aldaar. **(het is een schande!)** Het is een schandelijke zaak voor de regenten van Gods volk; met verfoeiing gesproken. **beminnen het woord: Geeft.**

19. Een wind Versta door dezenwind de Assyriërs, die snellijk en onverhinderd, als een doorbrekende stormwind, de tien stammen gevankelijk uit hun land zouden wegvoeren; hetwelk eerst door *Tiglai-Pilezer* en daarna volkomenlijk geschied is door *Salmanassar*. Zie 2 Kon. 15:29, en 2 Kon. 18:9,10,11, enz., en vergelijk onder Hos. 13:15; Ps. 55:9; Jer. 4:11,12, en Jer. 51:1, enz. God wordt ook gezegd te varen op de vleugelen van den wind; 2 Sam. 22:11; Ps. 104:3. # 2Sa 22.11 Ps 104.3 **heeft hen** Te weten deze *koe*, of *hoer*, of *overspelige vrouw*, of *Israël*, of *Efraïm*. **gebonden in zijn vleugelen,** Dat is, zal hen zekerlijk binden en lichtelijk wegvoeren, profetischerwijze gesproken. **en zij zullen beschaamd worden vanwege hun offeranden.** Versta, de afgodische en hoerse offeranden, als boven vermeld.

Hosea 5

1. Hoort dit, gij priesters! De profeet schijnt hier de drie standen van het koninkrijk van Israël onderscheidenlijk aan te spreken: de kerkelijke, de oudsten van het volk en den koning. Doch sommigen menen dat het huis Israëls hier de tien stammen betekent, en door den koning de koning van Juda verstaan wordt. **en merkt op, gij huis Israels! en neemt ter oren, gij huis des konings! want ulieden gaat dit oordeel aan,** Hebreeuws, *tot, of voor ulieden is dit oordeel:* te weten Gods; dat is, deze straf gaat u aan; zie Jer. 48:21. Anders: *u betaamt het gericht, of recht;* dat is, gij behoortet recht te doen; en dan voorts, *maar gij zijt een strik.* Vergelijk Micha 3:1, en Mal. 2:1,4. **omdat gij een**

strik zijn geworden Dat is, *als* een strik; idem, *als* een net. **te Mizpa**, Daar waren verscheidene hoogten en plaatsen van dezen naam aan beide zijden der Jordaan: *van Mizpa* in Gilead, zie Richt. 10:17, met de aantekening. Dit kan men aldus nemen dat de afgodische regenten en priesters der tien stammen aan beide zijden van de Jordaan op de *hoogten* wachten hebben besteld om te loeren op allen, die naar Jeruzalem mochten trekken om den waren godsdienst te oefenen, om die te vermoorden; waarop ook het begin van Joz. 5:2 kan zien. Vergelijk onder Hos. 6:9, met de aantekening en Hos. 7:1; idem, 1 Kon. 15:17, en de aantekening aldaar. Anderen verstaan het alzo, dat zij met allerlei *listen* en *vonden* de ingezetenen gezocht hebben te trekken tot hun aangestelde afgoderij, om die als Gode behagelijk te doen goedvinden, handelende alzo met de mensen gelijk de vogelvangsters en jagers met de vogels en het wild op deze beide hoge bergen plegen te doen. **en een uitgespannen net op Thabor**. Van den berg *Thabor* zie Richt. 8:18.

2. En die afwijken, verdiepen zich *om te slachten*; Wanneer de uitgezonden afvallige Israëlieten van de hoogten der voorschreven bergen enige vrome voorbijgangers hebben gezien, dan begeven zij zich in de laagten om die onvoorziens te vangen en te vermoorden. Sommigen zetten het aldus over: *Zij verdiepen zich om de afgaanden of afwijkenden te weten van het afgodisch Israël naar Juda en Jeruzalem te kelen*; den zin oopen uitkomende. Anderen verstaan het van *diep te zondigen* door het moorden der vromen, en zetten het over: *verdiepen*, of *vermenigvuldigen het slachten*; *dat van het voorzegde weinig verscheelt* of, van de *diepe praktijken* en arglistige vonden om het slachten der afgodische offeranden *dat God voor onnut slachten, kelen der beesten houdt*, Jes. 66:3, goed te maken bij het volk, waarvan in de voorgaande aantekening. Het Hebreeuwse woord wordt van beide gebruikt; van zich in *diepe plaatsen* te begeven, versteken, verbergen, gelijk Jer. 49:8,30, en van *diep zondigen*, gelijk Jes. 31:6, onder Hos. 9:9, en van beide tezamen *zo het*

schijnt Jes. 29:15, met welke plaatsen deze beide verzen, Hos. 5:2,3, ook bekwamelijk kunnen worden vergeleken. **maar Ik zal hun allen een tuchtmeester zijn**. Hebreeuws, *tucht*; dat is, tuchter, tuchtmeester, welk woord voor tuchtigen met woorden en slagen gebruikt wordt. Zie Spreuk. 7:22. Anders: *hoewel Ik hun allen een tuchtmeester geweest ben*; dat is, hen anders onderwezen en geleerd heb door mijne profeten.

3. Ik ken Efraim, en Israel is voor Mij niet verborgen; dat gij, o Efraim! Alsof God zeide: Gij zult mij uw hoerdom niet verduisteren met ontkennen of bemantelen, Ik heb u al te veel op de daad betrapt. **nu hoereert, en Israel verontreinigd is**.
4. Zij stellen hun handelingen niet aan, Of, *hunne handelingen geven het niet dat zij*, enz. Of, *zij begeven zich niet met hunne handelingen*, om, enz. Beide manieren van spreken zijn ook in onze taal gebruikelijk. Anders: *hunne werken zullen het niet toelaten dat zij*, enz. Vergelijk Ps. 36:3,5, en Ps. 55:20, en Ps. 64:6. **om zich tot hun God te bekeren; want de geest der hoererijen** Zie boven Hos. 4:12. **is in het midden van hen, en den HEERE kennen zij niet**. Hoewel zij hunne afgoderij met zijn naam zoeken te bemantelen. Zie boven Hos. 4:1,15.
5. Dies zal Israel hovaardij in zijn aangezicht getuigen; en Israel en Efraim zullen vallen door hun ongerechtigheid; Zie boven Hos. 4:5, en onder Hos. 14:2. **ook zal Juda met hen vallen**. Hebreeuws, *is gevallen*.
6. Met hun schapen, Om God door offeranden te paaien en hulp van Hem te verkrijgen, maar tevergeefs. Vergelijk 2 Kon. 23:21,22,26. **en met hun runderen zullen zij dan gaan, om den HEERE te zoeken, maar niet vinden; Hij heeft Zich van hen onttrokken**. Of, *losgemaakt, vrijgemaakt*, niet meer met hen willende te doen hebben, dewijl zij hem met hunne gruwelen lastig en verdrietig waren.

7. Zij hebben trouwelooslijk gehandeld tegen den HEERE; want zij hebben vreemde kinderen gewonnen; Uithuwelijken met heidense vrouwen, tegen Gods uitgedrukt bevel; vergelijk Ezra 9:1,2; Neh. 13:23; Mal. 2:11; aan zulke huwelijken was dit mede vast, dat de kinderen in afgoderij werden opgevoed. **nu zal hen Al haast, of daarom. de nieuwe maand verteren** Dat is, de afgoderij, die zij op de nieuwe maanden bedrijven. Sommigen nemen het als ene gelijkenis van woeker of maandgeld, dat haastelijk oploopt en den schuldenaar verteert. Anderen nemen *ene maand* voor een korten tijd, gelijk Zach. 11:8, of voor een gezetten zekeren tijd. **met hun delen.** Of, *portiën*, dat is, al hun goed, bezittend land; vergelijk Ps. 16:5 met de aantekening. Sommigen verstaan de offeranden, die in vele delen verdeeld werden.

8. **Blaast de bazuin** Hier stelt hun God levendig voor ogen de nakende aankomst van den vijand, wanneer men gewoon is in de naastliggende plaatsen alarm te maken. **te Gibeā,** Gibeā en Rama lagen beide in Benjamin aan de grenzen van Efraïm; zie Richt. 19:13. Deze grens-plaatsen zijn ontwijfelijk sterk en wel bezet, en dienvolgens hun toeverlaat geweest. Te Gibeā had Saul gewoond, Samuël was geboren te Rama, 1 Sam. 1: en 1 Sam. 10:26; zie ook 1 Kon. 15:17,21,22. **de trompet te Rama; roept luide te Beth-Aven; achter u, Benjamin!** Hierop kan men verstaan, *is de vijand, of daar is het te doen;* te weten in Efraïm is de vijand doende, en daar begint hij te verwoesten, waarvan in Hos. 5:9. Benjamin lag tussen Juda en Efraïm; waarvan sommigen deze woorden nemen als ene beschrijving *der gelegenheid van Juda,* als gelegen in het zuiden achter Benjamin; en dat alzo Juda ook in alarm zou geraken, met trompetten en roepen, gelijk de andere voorzegde plaatsen. Of, men kan het eenvoudig aldus nemen: *achter u Benjamin;* dat is, Benjamin blaze ook alarm, na, of achter u, om te kennen te geven dat de alarmen van de ene plaats zouden voortgaan tot de andere en elkander volgen.

9. Efraim zal tot verwoesting worden, ten dage der straf; Of, *bestraffing*, dat is, ten tijde als Ik het oordeel *waarvan boven Hos. 5:1* over hen spreken en uitvoeren zal. **onder de stammen Israels heb Ik bekend gemaakt,** Of, *maak Ik bekend;* dat is, ik voorzeg openlijk wat zeker en gewis is en zonder fout geschieden zal, opdat zij mogen weten, wanneer het geschiedt, dat Ik de Heere ben. Anders: *Ik heb de trouw bekend gemaakt;* dat is, mijne trouw aan Israël betoond door veelvuldige waarschuwingen van hun aanstaande verwoesting, indien zij zich niet bekeren. **dat gewis is.** Anders: *dat zij gewis is, zij;* te weten de voorzegde en gedreigde straf.

10. De vorsten van Juda zijn geworden, gelijk die de landpalen verrukken; Dat God scherpelijk vervloekt en verboden had, Deut. 19:14, en Deut. 27:17; Job 24:2; Spreuk. 22:28. Desgelijks deden de regenten van Juda ten tijde van Achaz, als zij de grenzen van den reinen godsdienst, van God gesteld en van de vrome koningen bewaard, verrukten, en de grenzen van hun ambt te buiten gingen, en alles voorts in verwarring brachten, hetwelk op de verwarring der religie door Gods rechtvaardig oordeel placht te volgen; zie 2 Kon. 16, en zulks trekt met zich een zondvloed van Gods toorn, die alles overloopt en in verderf stelt. **Ik zal Mijn verbolgenheid, als water, over hen uitgieten.** Zie Ps. 79:6.

11. Efraim is verdrukt, hij is verpletterd met recht; Of, *verkneuzeld, in stukken gebroken, of gestoten.* Hebreeuws, *een gepletterde des rechts.* De eenvoudigste zin dezer woorden schijnt te zijn, dat hun dit alles rechtvaardiglijk zal overkomen naar hunne verdiensten; waarop de volgende woorden bekwamelijk passen. Sommigen nemen het aldus, dat Efraïm, die tevoren over anderen gewoon was te richten, zal moeten lijden dat andere over hem recht spreken en hem *in het gericht* verpletteren. **want hij heeft zo gewild; hij heeft gewandeld naar het gebod.** Van zijn koning Jerobeam, die de stichter der gruwelijke afgoderij en van alle gevolgde

ongebondenheid geweest is, en dien zijne opvolgers hebben nagevolgd. Het is hun genoeg geweest dat hun koning zulks gebod, daarop zijn zij onbeschroomd en met lust voortgegaan, zonder op God en zijner profeten waarschuwing te letten. Anderen aldus: *Hij heeft gewilligelijk gewandeld, of hij heeft willen wandelen naar het gebod, of bevel.* Hebreeuws, *hij heeft gewild, hij heeft gewandeld*, enz. Zie Ps. 45:5.

12. Daarom zal Ik Efraim zijn als een mot, Zie Job 13:28; Ps. 39:12; Spreuk. 12:4, en Spreuk. 14:30; Jes. 50:9, en Jes. 51:8. en den huize van Juda als een verrotting. Of, *vervulling, wormstekigheid*; dat is, gelijk de klederen door de motten en andere dingen door verrotting of den worm allengskens worden verteerd, alzo zal Ik deze beide volken door mijn straffen allengskens verteren, hetwelk aan beiden, eerst aan Israël, daarna aan Juda, alzo geschied is.

13. Als Efraim zijn krankheid zag, Al dit voorzegde kwaad en nakend gevaar gevoelde of merkte. en Juda zijn gezwel, Vergelijk Obad.:7. zo toog Efraim tot Assur, Tot *Pul*, den koning van Assyrië, om dien van vijand tot vriend en helper te maken, door geschenken; dewijl dit schijnt te zien op de geschiedenis van den koning *Menahem*, 2 Kon. 15:19, enz. Zie wijders onder Hos. 7:11, enz. en hij zond tot den koning Dit duiden sommigen op Juda, uit vergelijking met het voorgaande *zie 2 Kon. 16:7* en Hos. 5:14. *Jareb*; Vergelijk onder Hos. 10:6, uit welke plaats afgenomen wordt dat dit een naam moet geweest zijn van zekeren koning in Assyrië, *gelijk ook sommige kroniekschrijvers hebben* of in het algemeen een naam, dien de Joden en Israëlieten dien uitlandsen koningen gewoon waren te geven, welker hulp en bescherming zij, uit mistrouwen op God, verzochten; *Jareb* is in het Hebreeuws zoveel als: hij zal *twisten, richten, pleiten*; dat is, de zaak voor ons opnemen en uitvoeren. Vergelijk Richt. 6:31,32, met de aantekening. maar die zal ulieden niet kunnen genezen, en zal het gezwel van ulieden niet helen. Alzo dat Hij het van u wegneemt, dat gij het

kwijt wordt. Anders: *zal de wonde van niemand uit, of van u helen.*

14. Want Ik zal Efraim zijn als een felle leeuw, en den huize van Juda als een jonge leeuw; Ik, Ik zal verscheuren en henengaan; Of, *roven.* Vergelijk onder Hos. 6:1. Ik zal wegvoeren, en er zal geen redder zijn.

15. Ik zal henengaan *en keren weder tot Mijn plaats*, Menselijk van God gesproken, die gezegd wordt *neder te dalen* wanneer Hij iets bijzonders op aarde werkt, of zijne oordelen uitvoert, en weder *in zijne plaats te keren* en zich stil te houden, als Hij de mensen in ellende laat of niet verlost, totdat zij zich bekeren, en zijn tijd daar is. Vergelijk Gen. 11:7; Jes. 18:4 en Jes. 26:21. totdat zij zichzelf schuldig kennen en Mijn aangezicht zoeken; Zie 2 Kron. 7:14, en 2 Kron. 11:16. als hun bange zal zijn, zullen zij Mij vroeg zoeken. Dat is, met groten vlijt, ijver en tijdig. Zie Job 7:21, en Job 8:5; Ps. 5:4; Spreuk. 7:15, met de aantekening en vergelijk Jer. 29:12,13,14; Dan. 9, en de boeken Ezra en Nehemia, en voorts den tijd van het Nieuwe Testament, voornamelijk Matth. 11:12, enz.

Hosea 6

1. Komt en laat ons wederkeren tot den HEERE, Sommigen hechten deze woorden aan het laatste van Hos. 5, als zijnde een onderlinge aanspraak tot bekering, die de gelovigen alsdan tot elkander zullen gebruiken. want Hij heeft verscheurd, en Hij zal ons genezen; Dat *Assur* en *Jareb* niet doen konden, boven Hos. 5:14; zie wijders Ps. 30:3. Hij heeft geslagen, Vergelijk Ezech. 7:9, met de aantekening. en Hij zal ons verbinden. Zie Job 5:18; Ps. 147:3.

2. Hij zal ons na twee dagen levend maken; Want zij, *Efraïm en Juda*, boven Hos. 5:14 waren als doden en begravenen, ten tijde als zij naar Assyrië en Babel waren weggevoerd; *gelijk wij allen geestelijk dood waren door de zonde* zulks dat de verlossing

was gelijk ene opwekking uit de doden; zie Ezech. 37, Jes. 26:19, met de aantekening. Gelijk nu de verlossing uit Babel een voorbeeld was van onze geestelijke verlossing door *Christus*, alzo kunnen deze schone Evangelische woorden van Hos. 6:3, en Hos. 6:3 wijders bekwamelijk geduid worden op de verrijzenis van onzen Zaligmaker en Hoofd *Jezus Christus* ten derden dage, en op de heerlijke vruchten, die het ganse lichaam van *Christus*, dat is, zijne kerk, daarvan geniet. Zie Rom. 6:8,11; Col. 2:13, en Col. 3:1,2,3, enz. **op den derden dag zal Hij ons doen verrijzen, en wij zullen voor Zijn aangezicht leven.** Als nieuwgeboren kinderen, een nieuw mens, nieuwe creaturen, zullen wij in zijn huis onder zijn vaderlijke gunst gelukkig leven en met vreugde wandelen in nieuwheid des levens, heiligheid en gerechtigheid, hier, en hierna in eeuwigheid. Zie Gen. 17:1; Ps. 4:7; Ezech. 16:6, met de aantekening; idem, Luk. 1:75; Rom. 6:4,8,11; 2 Cor. 5:15,17; Gal. 6:15; Ef. 2:15, en Ef. 4:24; 1 Thess. 4:17, en 1 Thess. 5:10; 1 Petr. 2:2. # Ga 6.15 Eph 2.15 4.24 1Th 4.17 5.10 1Pe 2.2

3. **Dan zullen wij kennen,** Zie van zulke samenvoeging van twee woorden Ps. 45:5. De zin is: Wij zullen door des Heeren genade alsdan hem en zijnen *Messias* kennen, en vuriglijk ijveren en zorg daarvoor dragen, dat wij in kennis mogen toenemen en wassen, totdat wij eindelijk na dezen de volmaaktheid bekomen. Zie boven Hos. 2:19; 1 Cor. 13:9,10, en vergelijk hiermede hun vorigen staat, boven Hos. 4:1,6, en Hos. 5:4. **wij zullen vervolgen, om den HEERE te kennen; Zijn uitgang** Dat is opgang, als wanneer de zon gelijk een bruidegom uit zijne slaapkamer uitgaat, *Ps. 19:6*. Versta, de aankomst van God tot de verlossing van zijn volk uit de Babylonische gevangenschap, en de Heere *Christus* tot onze geestelijke verlossing. **is bereid** Of, *gericht, geschikt. als de dageraad*; Zo aangenaam en lieflijk, idem zo zeker en vast, als het aanbreken van den dag en het rijzen der zon, na de nachtelijke duisternis. **en Hij zal tot ons komen** Of, *voor ons*, tot ons best. **als een regen,** Dat

is, na een langdurige droogte, wanneer men zeer naar regen verlangd heeft. Vergelijk Deut. 32:2; Job 29:23; Ps. 72:6, en Ezech. 34:26. **als de spade regen en vroege regen** Zie Deut. 11:14. De zin is dat God niet zal feilen om zijne weldadigheid aan zijne kerk te bewijzen en te vervolgen, telkens op zijnen tijd, en voornamelijk zijn genadewerk door *Christus. des lands. Of, der aarde.*

4. **Wat zal Ik u doen,** Alsof de Heere zeide: Hoe kan ik u anders doen dan Ik u dagelijks dreig? Hoe zou Ik u kunnen verschonen? Hier komt God weder tot de straf-predikatie, gelijk het gevolg van den tekst uitwijst. **o Efraim! wat zal Ik u doen, o Juda! dewijl uw weldadigheid is als een morgenwolk,** Die haast opkomt en weder vergaat. Vergelijk onder Hos. 13:3. God wil zeggen dat zij somtijds zich hielden en een schijn gaven alsof zij zich wilden bekeren, maar dat zelfs die schijn terstond weder verdween; zo ver was het vandaar, dat zij zich dadelijk zouden bekeren. **en als een vroegkomende dauw, die henengaat.**

5. **Daarom heb Ik hen behouwen door de profeten;** Dat is, hardelijk en scherpelijk bestraft en gescholden, gebruikende *gelijk men zegt* een scherpe harde bijl tot een harden kwast. **Ik heb ze gedood** Dat is, allen troost en hulp ontzegt, en integendeel het oordeel des doods, of van een dodelijk verderf aangezegd. Zie Jer. 1:10, enz. **door de redenen Mijns monds; en uw oordelen** Versta, de oordelen, vonnissen, of straffen, die Ik over u, o Efraïm en Juda, wil laten gaan. Hebreeuws, *uwe oordelen* zal, enz.; dat is, elk oordeel, dat gij door uw veelvoudig en langdurig zondigen voor en na verdiend hebt. **zullen voortkomen aan het licht.** Dat is, zullen ten laatste uitbreken, voor den dag komen en in het openbaar voor al de wereld over uw openbare zonden geoeffend en voor rechtvaardig bekend worden. Vergelijk de manier van spreken met Job 12:22, en Job 28:11; Micha 7:9; Zef. 3:5. Dit schijnt de eenvoudigste overzetting dezer woorden te

zijn. Anders: *en, of, opdat uwe oordelen licht zal voortkomen.*

6. Want Ik heb lust tot weldadigheid,

Alsof God zeide: Gij zoudt mogen zeggen dat gij immers niet nalaat in het offeren, volgens mijn gebod; maar *wil God zeggen* het is u genoeg bekend wat Ik dienaangaande u geboden en geleerd heb, gelijk volgt. Vergelijk Micha 6:6,7,8. **en niet tot offer;** Dat is, meer dan tot offer, niet tot offer alleen, gelijk in het volgende lid gezegd wordt; *vergelijk Gen. 32:28; 1 Sam. 15:22; Spreuk. 8:10; Jer. 7:22, en Jer. 16:14 met de aantekening* of eenvoudig *niet tot offer;* te weten een huichelachtig offer, het uiterlijk offer in zichzelf, zonder geloof en boetvaardigheid, *vergelijk Ps. 50:12,13,14,15; Jes. 1:11, enz.* en dan voorts, *meer dan,* in het volgende, dat is, en niet tot brandoffers, in gelijk verstande, gelijk tevoren; *vergelijk Luk. 18:14,* zodat het volgende verklaard wordt door het voorgaande. Beide manieren van spreken zijn in de Schriftuur van deze stof gebruikelijk; want somtijds wordt het uitwendige *als ook in zijn graad van God ingesteld zijnde* met het inwendige vergeleken, somtijds in zich alleen en zonder het inwendige aangemerkt en kortweg verworpen, ja zeer heftig gescholden, als een trouweloze verbondbreking, gelijk hier ook in het volgende. # Isa 1.11 Lu 18.14 **en tot de kennis Gods, meer dan tot brandofferen.**

7. Maar zij hebben het verbond overtreden

Wat Ik met hen en zij met mij gemaakt hadden, door tussenkomen van offeranden. Zie Ps. 50:5. **als Adam;** Volgende de voetstappen van hun eersten vader, die, hoewel overvloediglijk van mij begaafd en gezegend zijnde, nochtans mijn gebod overtrad en van mij afviel. Vergelijk Job 31:22, en Jes. 43:27, met de aantekening. Anders, *als mensen;* dat is, als lichtvaardige lieden plegen te doen. Of, *als eens mensen,* te weten verbond; dat is, alsof zij met een gewoon mens en niet met mij, den almachtigen en rechtvaardigen God, te doen hadden. **daar hebben zij trouwelooslijk** Dat is, daarin, in de

wezenlijkheid van het verbond en den godsdienst mij bespottende met hun huichelachtige offers, die zij mij hebben willen opdringen, alsof zij daarmee aan het verbond hadden voldaan. Anders, *raad,* te weten in mijn heilig land, dat Ik hun had gegeven om mij daarin te dienen en gehoorzaam te zijn. **tegen Mij gehandeld.**

8. Gilead is een stad

Dit wordt bij sommigen gehouden voor *Ramoth Gileads*, in den stam van *Gad*, zijnde ene stad der Levieten, en verordineerd tot een vrijstad, aan de oostzijde van de Jordaan, maar onder deksel van dien, geworden ene *spelonk* van moedwillige doodslagers en moordenaars. Zie Deut. 4:43; Joz. 20:8, en Joz. 21:38. Nochtans wordt in sommige kaarten ene stad met den naam van *Gilead* gesteld aan het gebergte Gilead, waar Laban Jakob achterhaalde, waarvan de verstandige lezer kan oordelen. Sommigen zetten het over: *Elke stad van Gilead is ene stad van,* enz. Of, *Gilead is als een stad,* enz. Dat is, het ganse land Gilead is als een enige stad, verenigd in boosheid, en daarom gestraft. Zie 2 Kon. 15:25,29; 1 Kron. 5:25,26.

9. Gelijk de benden der

straatschenders Of, *stropende benden,* struikrovers, enz., die in die landen, vermits de gebergten en woestijnen, vele waren, inzonderheid bij den vervallen staat des lands. **op iemand wachten,** Om den reizenden man af te zetten, te moorden en te plunderen. *alzo is het gezelschap der priesteren;* Of, *regeerders der officieren,* zo kerkelijke als burgerlijke. Zie boven Hos. 4:9. **zij moorden op den weg naar Sichem,** Ook ene stad der *Levieten* en een *vrijstad*, aan de westzijde van de Jordaan in Kanaän; Joz. 21:21. Zie wijders van *Sichems* gelegenheid, Richt. 8:31, en Richt. 9:25 met de aantekening. Waaruit blijkt dat aldaar de rovers op de hoogten der bergen plachten te

loeren op degenen, die op de heerstraten voorbij reisden. Zo deden nu de priesters, gestijfd door de goddeloze regenten. Een gruwelijk gevolg van afgoderij. Vergelijk boven Hos. 5:1,2, met de aantekening. Anders naar de wijze van Sichem, idem, met enen schouder; dat is, eendrachtiglijk. Zie Zef. 3:9. **waarlijk, zij doen schandelijke daden.** Dat is, zij vergripen zich niet uit roekeloosheid, haastigheid of onbedachtzaamheid, maar bedrijven zulke gruwelijke schelmstukken met voorbedacht opzet, waar het Hebreeuwse woord op ziet.

10. Ik zie een afschuwelijke zaak Vergelijk Jer. 5:30, en Jer. 18:13, en Jer. 23:14. **in het huis Israels; aldaar is Efraïms hoererij, Israel is verontreinigd.**

11. Ook heeft hij u, o Juda! Namelijk Efraïm. **een oogst gezet,** Het schijnt dat God hier wil zeggen, dat de tien stammen *van welke goddeloosheid in het voorgaand gesproken is* een kwaad zaad der afgoderij onder die van Juda gezaaid, of een *plant, tak, loot, afzetsel* daarvan medegedeeld hebben, waarvan Juda niets dan verdriet en ellende heeft ingeogst; gelijk gebeurd is ten tijde van den koning Achaz, wanneer God, op Juda vertoornd zijnde, hen voor Pekah, den zoon van Remalia, koning van Israël, liet vallen, zodat er honderd twintig duizend van Juda doodgeslagen en twee honderd duizend vrouwen, zonen en dochters gevankelijk werden weggevoerd naar Samaria, met groten roof. Alzo strafte God Juda door Israël zelf, wiens voorbeeld zij in afgoderij begonnen na te volgen. Zie 2 Kron. 28:5,6, enz., en vergelijk de manier van spreken met Jer. 51:33; Joël. 3:13; Openb. 14:15. **als Ik de gevangenen Mijns volks** Hebreeuws, *gevangenis mijns volks;* te weten van Juda. **wederbracht.** Door de vermaning van den profeet *Obed*, die de Israëlieten, bij de stad Samaria raadde, dat zij de gevangenen van Juda wel behandelen en weder los naar hunne woonplaatsen zouden laten gaan. Want ofschoon God vertoornd was op Juda, omdat zij Israëls afgodische wegen mede begonnen in te gaan, zo was nochtans zijn toorn meer ontstoken over Israël,

niettegenstaande deze overwinning, die God hun, voor dezen tijd, om Juda door Israël zelf te tuchtigen, had verleend. Zie 2 Kron. 28:9, enz. Sommigen menen, omdat het *wenden der gevangenis, of het wederbrengen der gevangenen van Gods volk*, dikwijls gebruikt wordt van de verlossing en den genadetijd van den *Messias*, dat God daarvan hier ook profeteert, en zetten het aldus over: *Nochtans, of evenwel zal Juda u o Israël, hoezeer gij ook nu vervallen en bedorven zijt een oogst, of plant zetten,* te weten van bekering en geloof, *als Ik de gevangenen van mijn volk zal wederbrengende, of doen wederkeren, door de predikatie van het Evangelie,* die uit Juda en Zion door *Christus* en zijne apostelen, enz. zal uitgaan. Zie Jes. 2:3, enz., en vergelijk Joh. 4:4,5,20,29,30,39,41,42, enz.

Hosea 7

- 1. Terwijl Ik Israel genees,** Dat is, bezig ben door mijne profeten om de tien stammen tot bekering te vermanen, en hen tot geestelijken en lichamelijken welstand te brengen. Zie Ps. 30:3, en onder Hos. 11:3. **zo wordt Efraïms ongerechtigheid ontdekt,** Dat is, zo bevindt zich, dat de wortel en oorsprong aller boosheid en ongebondenheid tegen de eerste en tweede tafel, is in den stam van Efraïm, en voornamelijk in des konings hof te Samaria. Of, hunne boosheid wordt ontdekt, door hunne wederstrevigheid tegen al mijne vermaningen, zulks dat zij zich ongeneeslijk tonen. **mitsgaders de boosheden van Samaria;** Zie 1 Kon. 16:24. **want zij werken valsheid;** Dat is, allerlei afgoderij en huichelarij, zijnde enkel bedrog en valsheid, waardoor zij het verbond met mij breken; zie Ps. 44:18,21; handelende insgelijks valselijk met den naaste; zie Lev. 19:11. **en de dief gaat er in,** Stelen, roven en moorden is binnen en buiten vrij, en heeft de overhand, zodat beide tafelen van Gods wet verbroken zijn. **de bende der straatschenders** Zie boven Hos. 5:1,2. **stroopt daar buiten.**
- 2. En zij zeggen niet in hun hart,** Dat is, zij denken niet eens dat Ik zulks alles zie en

zoeken zal. *dat* Ik al hunner boosheid gedachtig ben; nu omsingelen hen hun handelingen, Als touwen, hen benauwende en verstrikkende, zodat zij niet zullen kunnen ontkomen, of als dienaars van justitie, om hen als misdadigers te vangen en voor het gericht te stellen, waarvan *zij nu dat is, al haast* de waarheid zullen bevinden. *zij zijn voor Mijn aangezicht.* Naakt en bloot, zij zijn mij alle bekend, en Ik zal ze ter hand nemen, om daarop te letten en recht te doen.

3. Zij verblijden den koning met hun boosheid, De goddeloosheid van den koning en zijne vorsten was zo groot, dat zij vreugde en vermaak namen in de gruwelijke boosheid der priesters en van het volk, als dienende tot stijving der afgoderij, waarin zij de vastigheid van hunnen staat stelden; zulks het volk wetende, maakten het zo, gelijk hun koning het gaarne had, hoe erger hoe liever. **en de vorsten met hun leugenen.**

4. Zij bedrijven al te zamen overspel, zij zijn gelijk een bakoven, Zij zijn zo verhit in de afgoderij en de aanklevende zonden, als een brandende of gloeiende oven, en evenwel zo ongevoelig en zo zorgeloos daarover, als de slapende bakker. Zie Hos. 7:6. **die heet gemaakt is van den bakker; die ophoudt van wakker te zijn, Of, wakker te maken;** dat is, hij slaapt zelf, en laat alles slapen en in rust, totdat men het brood in den oven zal steken, wanneer het deeg genoeg gerezen en doorzuurd is. Alzo laten zij den zuurdesem der boosheid voortgaan en den oven der afgoderij heet worden, totdat alles naar hunnen zin, op het allerergste gesteld is. Vergelijk Matth. 16:12; Luk. 12:1. Anderen aldus: *Die heet gemaakt wordt van den bakker als hij ophoudt van op te wekken; te weten, degenen die bakken zullen nadat men het deeg heeft gekneed, totdat het doorzuurd is. nadat hij het deeg heeft gekneed, totdat het doorgezuurd zij.*

5. Het is de dag onzes konings; Dit kan men nemen als woorden der vorsten en hovelingen. Anders: *op den dag van onzen koning, maken de vorsten hem krank.* Door den dag van den koning kan men verstaan

den dag zijner geboorte, gelijk Gen. 40:20, of kroning, of een feestdag van hem aangesteld tot den dienst der kalven; zie 1 Kon. 12:32,33, en vergelijk Joh. 1:4 met de aantekening, Matth. 14:6. **de vorsten maken hem krank** Den koning; uit het voorgaande en volgende. Anders: *maken zichzelf krank. door verhitting van den wijn;* Dat is, door *hete wijnteugen*, of door het zuipen van heten wijn. Anders: *met flessen van wijn.* **hij strekt zijn hand voort met de spotters.** Als hij krank is van den wijn, dan slaat hij op met spotters en pretmakers, die hem den tijd en de wijnkrankte zullen verdrijven; of wanneer hij dronken is, zo doet hij zulks, zodat het hof vol van ijdelheid en goddeloosheid is. Van *spotters*, zie Ps. 1:1; Spreuk. 1:22, en Spreuk. 9:7, enz.

6. Want Of, *zekerlijk, gewisselijk.* zij voeren hun hart aan, Hebreeuws eigenlijk, *doen hun hart naderen;* dat is, zij geven zich daarop, drijven, vieren, stoken en hitsen, zichzelf aan, om in het heimelijke lagen te leggen dengenen, die hen tegen zijn, en die door streken in lijden, verdriet en om het leven te brengen, hetzij dat zij hunne goddeloosheid niet toestaan, of anderszins enen haat op hen hebben. **als een bakoven, tot hun lagen; hunlieder bakker slaapt den gansen nacht;** Hierdoor verstaan sommigen den koning, die het beleid en bestuur van alle boze vonden zijnen vorsten en raadsheren beveelt, en als hij de uitvoering daarvan in vollen zwang ziet, zijn plezier en lust daarin scheidt; of, terwijl hij slaapt, zo zijn zijne vorsten met hunne helpers doende, om tegen hem samen te spannen; *waarvan in Hos. 7:7* en eer de koning daarop denkt, zulks in het werk stellen, zettende alles *om zo te spreken* in vuur en vlam. **'s morgens brandt hij als een vlamvend vuur.**

7. Zij zijn allen te zamen verhit als een bakoven, In boosheid en goddeloosheid. **en zij verteren hun rechters;** Dat is, hunne koningen, vorsten en regenten, gelijk de volgende woorden verklaren, en onder Hos. 7:16; vergelijk Richt. 2:16. **al hun**

koningen vallen; Dat is, worden om het leven gebracht, de een zweert samen tegen den ander, en slaat hem dood; zie Gen. 14:10, en de historie hiervan 2 Kon. 15:8, enz. tot 2 Kon. 15:32, alzo onder Hos. 7:16. **er is niemand onder hen, die tot Mij roept.** Die mij kent, en om genade en hulp aanzoekt; vergelijk onder Hos. 7:10,13,14.

8. Efraim, die verwacht zich met de volken; Door heidense huwelijken, gemeenschap van afgoderij en andere zonden, idem ongeoorloofde verbonden. Zie boven Hos. 5:7,13, en onder Hos. 7:11, enz. **Efraim is een koek.** Dat is, gelijk een koek. **koek,** Zie van het Hebreeuwse woord Gen. 18:6. **die niet is omgekeerd;** En derhalve half gaar, die de hongerige Assyriërs evenwel zullen verslinden; of aan de ene zijde verbrand, aan de andere rauw of ongaar, en dus onsmakelijk en bedorven, niet veel deugende *gelijk men zegt* noch om te houden, noch om weg te werpen, gelijk een koek moet worden, wanneer zij op het vuur of de kolen verzuimd en niet waargenomen wordt. Deze gelijkenis wordt verscheidenlijk verklaard, en op Efraïm gepast. Uit het voorgaande en navolgende schijnt dat God wil zeggen: Efraïm heeft zijn eigen geestelijke en lichamelijke welvaart verwaarloosd, en naar buiten tot de afgodische heidenen lopende, om bij hen zijne behoudenis te zoeken, is hij door hunne gemeenschap zo bedorven, dat hij nauwelijks enig fatsoen, of reuk en smaak *gelijk men zegt* meer had, als een koek die half rauw, half verbrand, of geheel doorbrand en verschrokt is. Sommigen duiden het op de onbekeerlijkheid, niettegenstaande Gods straffen, waarvan Hos. 7:10.

9. Vreemden verteren Zie voorbeelden 2 Kon. 15:19,20; idem aldaar 2 Kon. 15:29. **zijn kracht,** Van Efraïm. **en hij merkt het niet;** ook is de grauwigheid op hem **verspreid,** Dat is, hij wordt zwak en machteloos, en heeft er geen gevoel van, gelijk oude lieden die overal grauwe haren krijgen; nochtans blijft hij even stout en hardnekkig, gelijk volgt. **en hij merkt het niet.**

10. Dies zal de hovaardij van Israel in zijn aangezicht getuigen; dewijl zij zich niet bekeren tot den HEERE, hun God, noch Hem zoeken in alle deze.

11. Want Efraim is als een botte duif, Dat is, *domme, slechte, simpele duiven,* omdat men ze verlokken, verleiden en bepraten kan gelijk men wil, stellende zich alleszins tot een spot. Dit wordt in het volgende verklaard. **zonder hart;** Dat is, verstand. Zie Job 9:4. **zij roepen Egypte aan,** Zie 2 Kon. 17:3,4, en boven Hos. 5:13, en onder Hos. 8:9, en Hos. 12:2. **zij gaan henen tot Assur.** Dat is, Assyrië, of den koning van Assyrië.

12. Wanneer zij zullen henengaan, zal Ik Mijn net over hen uitspreiden, Dat is, Ik zal hen vangen, verstrikken en vernietigen door hunne tractaten of handelingen met Egypte en Assur, gelijk men de vogels beslaat, vangt en verstrikt door het net. Vergelijk Job 19:6; Ezech. 12:13, en Ezech. 17:20 en Ezech. 19:8 en Ezech. 32:3, met de aantekening. **Ik zal ze als vogelen des hemels doen nederdalen.** Daar zij omhoog menen te vliegen. **Ik zal ze tuchtigen,** Met straffen en plagen; zie Spreuk. 7:22. **gelijk gehoord is in hun vergadering.** Hebreeuws, *naar de horing,* of *het gehoor van,* of *aan, in hunne vergadering;* dat is, gelijk Ik hun openlijk in mijne wet en door mijne profeten in hunne bijeenkomsten voor de gemeente heb aangezegd en gedreigd, zie 2 Kon. 17:13.

13. Wee hen, want zij zijn van Mij afgezworven; Hier en daar afgodische en vleselijke hulp zoekende, zwerfende als een verbijsterde vogel, die nergens rust vindt. **verstoring over hen, want zij hebben tegen Mij overtreden!** Of, *zijn van mij afgevallen,* zie 1 Kon. 8:50, en 1 Kon. 12:19; idem Jer. 2:8,29, en vergelijk onder Hos. 8:1, en Hos. 14:10. **Ik zou hen wel verlossen,** Of, *Ik heb hen wel verlost,* of *Ik verlos hen wel,* of *als Ik hen verlos,* enz., zo, enz. Zie 2 Kon. 14:25,26,27,28. **maar zij spreken leugenen tegen Mij.**

14. Zij roepen ook niet tot Mij met hun hart, Hun bidden en kermen tot mij is enkel huichelarij; het is maar een gehuil, uit verdriet, murmurering en ongeduldigheid, zonder geloof en bekering. Sommigen menen dat het volgende woord *legeren* of *bedden*, ziet op plaatsen *gelijk hoogten, tempels, enz.* hunner afgoderij, die een geestelijk overspel is; zie Jes. 57:7,8, met de aantekening, waarop het volgende woord *verzamelen*, niet kwalijk past; vergelijk ook Ezech. 23:41. **wanneer zij huilen op hun legers; om koren en most** Anders: *wanneer zij zich om koren en most verzamelen en tot mij keren. verzamelen zij zich*, Om zulks van mij te verkrijgen, maar metterdaad bewijzen zij allen wederspanning tegen mij. Anders: *maken zij zichzelf insnijdingen*, te weten in hun vlees, naar de wijze der heidenen en afgodendienaars; zie 1 Kon. 18:28 met de aantekening. **maar zij wederstreven tegen Mij.** Anders: *zij wijken van mij af*, of, wijken af tegen *mij*, te weten rebellerende, dewijl zij evenzeer blijven hangen aan hun afgoderij, zelfs wanneer zij koren en most van mij kwanswijs verzoeken.

15. Ik heb hen wel getuchtigd, Met woorden en slagen. Anders: *Ik bind en sterk hunne armen*, te weten gelijk een goed chirurgijn en medicijnmeester pleegt te doen; vergelijk Hos. 7:1. **en hunlieder armen gesterkt;** Dat is, *matiglijk* gekastijd, gevende hun nog kracht om de kastijding te verdragen, of alzo: dat Ik hen *niet verteerde*; of, als Ik bezig was om hen te genezen door mijn heilzame tucht, zo voegde Ik mij naar hun vermogen, *ondersteunende* hen met nodige krachten, en hunne *zwakheden dragende*; of, Ik kastijdde hen wel, maar *onderhield* hunnen *staat*, dat zij niet te gronde gingen. **maar zij denken kwaad tegen Mij.** Mijn goeddoen vergelden zij mij, *in plaats van met dankbaarheid* met kwade handelingen tegen mij; overdenkende hoe zij hun bouwvalligen staat, zonder mij en tegen al mijne waarschuwingen en dreigementen, evenwel, als tot mijn hoon en spijt, nog zouden mogen vastmaken door afgodische, vleselijke en heidense hulp, daar zij mij

schuldig waren te danken voor al hetgeen dat er nog van hunnen staat overig en behouden is. Waarop het volgende mede ziet.

16. Zij keren zich, Zij lopen vast overal, hier en daar, maar tot mij, bij wien hun heil te zoeken is, komen zij niet; vergelijk onder Hos. 11:7. Of, zij tonen somtijds een schijn van bekering, maar zij bekeren zich niet inderdaad; vergelijk boven Hos. 6:4, met de aantekening. Anders: eenvoudig aldus: **Zij bekeren zich niet tot den Allerhoogste. maar niet tot den Allerhoogste, zij zijn als een bedrieglijke boog; hun vorsten vallen door het zwaard;** Zie boven Hos. 7:7. **vanwege de gramschap hunner tong;** Dat is, omdat zij mijne profeten, en vervolgens mijzelf, met bitterheid en toornigheid bejegenen; vergelijk Ps. 73:9, of, omdat zij elkander schelden, bitter en scherp toespreken, zo spant samen de een tegen den ander, en brengen zij elkander om hals, gelijk boven Hos. 7:7. **dat is hunlieder bespotting** Dat is, de oorzaak hunner bespotting. **in Egypteland.** Waar zij hulp zoeken en groot vertrouwen menen te hebben.

Hosea 8

1. De bazuin aan uw Dit is een haastige en onvolkomen manier van spreken, die men pleegt te gebruiken in een onvoorziene haastige overval. Men kan dit nemen als woorden Gods tot den profeet, dien Hij gebiedt zijne stem als een bazuin te verheffen, vermits de ongevoeligheid en hardnekkigheid van het volk, gelijk Jes. 58:1, enz. Of, als ene afbeelding van den aanstaanden nood en aankomst van den vijand, wanneer men gewoon is alarm te maken; zie boven Hos. 5:8. **mond;** Hebreeuws, *gehemelte. hij komt als een arend tegen* Vergelijk Jer. 48:40, met de aantekening. **het huis des HEEREN;** Te weten, Israël, of de tien stammen, *gelijk het volgende uitwijst* die dien naam mede voerden, en Gods volk wilden geacht zijn. Sommigen menen dat God hier van Juda spreekt, en verstaan den *tempel* van

Jeruzalem, en door den vijand *Nebukadnezar*. omdat zij Mijn verbond hebben overtreden, en zijn tegen Mijn wet afvallig geworden. Zie boven Hos. 7:13.

2. **Dan** zullen zij tot Mij Te weten, die van Israël, gelijk het volgende verklaart. **roepen: Mijn God!** Niet uit geloof en bekering, maar alleenlijk uit gevoel van de voorzegde en gedreigde ellende. **wij, Israel, kennen U.**
3. **Israel heeft het goede verstoten;** Al mijn heilzame leringen en vermaningen, welke navolging hun geestelijke en lichamelijke behoudenis zou geweest zijn. **de vijand zal hem vervolgen.** Van wien Hos. 8:1 gesproken is.
4. **Zij hebben koningen gemaakt, maar niet uit Mij;** Dat is, zonder mij in het opwerpen en maken van hunne koningen raad te vragen, of mijn bevel te verwachten; alhoewel anderszins de scheiding der tien stammen van Juda niet zonder Gods rechtvaardig bestuur en regering geschied is; zie 1 Kon. 11:31, enz.; onder Hos. 13:11, en vergelijk Jes. 30:1, en Jes. 54:15. **zij hebben vorsten gesteld,** De woorden *koningen* en *vorsten*, worden hier verwisseld, gelijk boven Hos. 7:7,16. **maar Ik heb het niet gekend;** Niet dat den alwetenden God dit enigszins onbekend zou geweest zijn, maar deze manier van spreken wil zeggen dat God hun maken van koningen niet voor goed heeft gekend. Vergelijk Ps. 1:6, met de aantekening. **van hun zilver en hun goud hebben zij voor zichzelf afgoden gemaakt,** Zie van het Hebreeuwse woord 2 Sam. 5:21, en versta hier, de gouden kalven te Dan en Bethel en andere afgodische beelden, gelijk onder Hos. 13:2, en Hos. 14:9. **opdat zij uitgeroeid worden.** Hebreeuws, *opdat hij uitgeroeid werd;* dat is, elkeen van hen, of Israël. de zin is dat zij door deze afgoderij hun eigen verderf hebben veroorzaakt. Vergelijk Jer. 18:16; Micha 6:16, met de aantekening.
5. **Uw kalf, o Samaria!** Uw afgodische kalverdienst, die uwe koningen, o Samaria *die binnen u hun hof houden* gesticht en gevoed hebben. **heeft u verstoten;** Te weten gij Israëlieten. De zin is, gelijk zij het *goede* van

zich verstoten hebben, *boven Hos. 8:3*, zo zal het *kwaad*, dat zij verkoren hebben, te weten de afgoderij, hun uit hun land *verstoten*; dat is, de oorzaak daarvan zijn. Anders: *uw kalf heeft u verlaten.* Moetende zelf als in gevangenschap het land uitgevoerd worden. Zie onder Hos. 10:6. Of aldus, *Hij de Heere heeft uw kalf, o Samaria, verstoten*, gelijk gij zijn *goed* verstoten hebt, alzo verstoot Hij uw *kwaad*. Mijn toorn is tegen hen ontstoken; hoe lang zullen zij de reinigheid Vergelijk Jer. 13:27. **niet verdragen?** Of, *vermogen*. Het kan ook een afgebroken rede zijn, uit verdriet en toornigheid, aldus: *Hoelang zullen zij gene reinheid kennen;* te weten bekomen, doen, plegen?

6. **Want dat is ook uit Israel; een werkmeester heeft het gemaakt, en het is geen God, maar het zal tot stukken worden,** Of, *klein schaafsel, gruis, morsel*. Dit schijnt te zien op de vermaling van het gouden kalf, Exod. 32:20, alsof God zeide: Wat een fijne god is dat, die zichzelf niet beter kan behouden. **het kalf van Samaria.**
7. **Want zij hebben wind gezaaid,** Dat is, afgoderij en heidense verbonden hebben zij nagejaagd, dies zullen zij de vrucht hunner werken genieten; zodanig hun doen is, zodanige straf zal er op volgen. Vergelijk Job 4:8, met de aantekening en onder Hos. 12:2. **en zullen een wervelwind maaien;** Dat is, Gods schrikkelijke en onvermijdelijke lagen. Zie Job 9:17; Ps. 83:16; Spreuk. 1:27; Jer. 4:13; Amos 1:14, met de aantekening. **het zal geen staande koren hebben,** Te weten zaad, of hij, te weten Israël. Gelijk zij met ijdelheid hebben omgegaan, alzo zal al hun arbeid ijdel zijn, of niets voortbrengen; of, wat er van moge voortkomen, zal voor den vijand zijn. **het uitspruitsel** Of, *gewas*, zonder iets van voortkomt. **zal geen meel maken;** Dat is, geven, daar zal geen meel van komen, en zo in het volgende, en onder Hos. 9:16; zie Ps. 1:3. **of het misschien maakte, vreemden** Of, *uitlandse*, dat is heidense vijanden. **zullen het verslinden.**

Dat is, zal zekerlijk van de vijanden verteerd worden, waarvan de beginselen klaar zijn.

8. **Israel is verslonden; nu zijn zij onder de heidenen geworden,** Zij zijn alrede veracht bij de omliggende heidenen, en zullen het al haast nog meer worden. Vergelijk Hos. 8:10. **gelijk een vat,** Gelijk Jer. 22:28. Zie aldaar; idem Ps. 31:13, en vergelijk Jes. 30:14. **waar men geen lust toe heeft.**
9. **Want zij zijn opgetogen naar Assur,** Om hun staat door gunst en hulp van den koning van Assyrië te bevestigen. Zie 2 Kon. 15:19,20. **een woudezel,** Dat is, wilden, wreden en onbeleefden, rovende voor zichzelf, niet zoekende dan zijn eigen voordeel, om een ander zich niet bekommerende; zie Job 24:5, en Job 39:8. Sommigen duiden het op Israël, overal om hulp en verbond lopende, als een onbetemde wilde woudezel, die overal op de lucht gaat en dommelijk voeder zoekt, doch dikwijls niet vindt, en zelf anderen ten roof wordt. Vergelijk Jer. 2:24. **die alleen voor zichzelf is; die van Efraim hebben boelen om hoerenloon gehuurd.** Dat is, helpers en bondgenoten, verlatende hun rechten man, Heere en bondgenoot, namelijk God. Hebreeuws, *liefdan, minnen, of boelerijen*; dat is, boelen, minnaars; zie Job 35:13, en Jer. 27:9.
10. **Dewijl zij dan** Of, *schoon zij, hoewel zij, maar ofschoon zij,* enz., **zo zal Ik hen toch verzamelen,** enz., gelijk de Hebreeuwse woorden genomen zijn, onder Hos. 9:16. Alsof de Heere zeide: Zij mogen zoveel helpers huren als zij willen, het zal hun toch niet helpen. **onder de heidenen boelen om hoerenloon gehuurd hebben, zo zal Ik die nu ook verzamelen;** Die heidense helpers, die zij gehuurd hebben, zal Ik tegen henzelfen verzamelen om inplaats van hulp, hen te bederven; vergelijk Ezech. 16:37. Anders: *Ik zal hen de Israëlieten verzamelen,* te weten om hun den vijanden over te geven en het land uit te drijven, gelijk dit woord somtijds ook voor *verzamelen* ter straf gebruikt wordt; zie Ps. 26:9. **ja, zij hebben al een weinig begonnen,** De boelen, die zij gezocht en gehuurd hebben, tot hunne

hulp, hebben hen al begonnen te plagen, doch dat is maar een weinig ten aanzien van de rest, die volgen zal. Anders: *dat zij weinig smart zullen hebben van,* enz.; dat is, het volgende lijden zal zo groot zijn, dat zij weinig gedenken zullen aan dezen last. **vanwege den last van den koning** Dat is, de belasting, die de koning van Assyrië Israël had opgelegd; zie 2 Kon. 15:19,20, en 2 Kon. 17:3. **der vorsten.** Van den groten koning van Assyrië, die vele vorsten en prinsen onder zich heeft; vergelijk 2 Kon. 18:19,24; Jes. 10:8; Ezech. 31.

11. **Omdat Efraim de altaren vermenigvuldigd heeft tot zondigen,** Dewijl zij enkel de gruwelijke zonde der afgoderij hebben willen bedrijven, zonder maat en einde, zo zal Ik hen ook daarin laten voortgaan, en alzo zonde op zonde doen hopen, tot hun rechtvaardige straf; of, Ik zal hen onder de heidenen wegvoeren, waar zij dan de afgodische altaren genoeg of de volheid *zullen hebben,* en tot allerlei afgoderij gedwongen worden. Zie Jer. 5:19, en onder Hos. 9:3, en van het woord zonde, in zake van afgoderij, 1 Kon. 12:30, en 1 Kon. 13:34 met de aantekening en 1 Kon. 14:16, en 1 Kon. 15:30,34, en 1 Kon. 16:2. **zo zijn hem de altaren geworden tot zondigen.**
12. **Ik schrijf hem de voortreffelijkheden** Dat is, de uitnemende, grote, heerlijke en voortreffelijke leringen van mijn woord heb Ik hun niet alleen mondelijk, maar ook schriftelijk in overvloed laten voordragen, door onderhouding van welke zij *groot* en machtig zouden worden. Vergelijk Jes. 42:21. **Mijner wet voor; Of, leer;** zie Ps. 1:2. **maar die zijn geacht** Voortreffelijke leringen van mijn woord. **als wat vreemds.** Zij verwerpen ze, alsof al mijne leringen hen in het minst niet aangingen, of zij daarmede niet te doen hadden; wat hunzelfen lust, wat zij zelf verzinnen en bedenken, of van de heidenen aannemen, dat alleen behaagt hun.
13. **Aangaande de offeranden Mijner gaven,** Dat is, de vrijwillige dankoffers, die zij mij menen te offeren *van de gaven, die Ik*

hun in der waarheid gegeven heb, om kwanswijs te betonen dat zij immers naar mij nog vragen en mij niet verachten. **zij offeren vlees, en eten het, maar de HEERE** Veranderende mijne offeranden in onheilige mestbanketten, zij zijn niet tot mijn dienst, maar voor hun mond en buik; vergelijk Jer. 7:21. **heeft aan hen geen** Te weten, aan de offeraars, welker boosheid Hij gedenken wil, gelijk volgt. Anders: *daaraan*, of *aan die*; te weten offeranden. Vergelijk Ezech. 20:40, en Ezech. 43:27; Amos 5:22. **welgevallen.** Want zij offeren niet ter plaatse, die van God daartoe is verordineerd, te weten binnen Jeruzalem in den tempel, maar tegen Gods gebod, waar het hun belieft, tot verachting Gods, en voorts zonder geloof en bekering. **Nu zal Hij hunner ongerechtigheid gedenken,** Betonende zulks door straffen. Alzo Jer. 14:10, en onder Hos. 9:9; zie Gen. 8:1, en zie het tegendeel Ps. 79:8; Jer. 31:34; Ezech. 18:22, enz. **en hun zonden bezoeken;** Te weten met straffen; zie Gen. 21:1. **zij zullen weder in Egypte keren.** Dat is, in Assyrië, waar zij behandeld zullen worden gelijk voormaals in Egypte, zij zullen weder gevoerd worden in een nieuw Egypte; vergelijk onder Hos. 9:3, *naar Egypte*, om met den Egyptenaar te handelen, verlatende den koning van Assyrië, die daarover verstoord zijnde, hen verderven zal. Zie 2 Kon. 17:3,4,5; *aldus zou men door hunne ongerechtigheid verstaan de meinedigheid en trouweloosheid begaan tegen den Assyriër; vergelijk Ezech. 21:23, en Ezech. 29:16*, dan zullen er sommigen naar Egypte trekken om de verwoesting der Assyriërs te ontgaan; zie onder Hos. 9:6.

14. **Want Israel heeft zijn Maker vergeten,** Te weten God, die hen niet alleen geschapen, maar ook tot zijn volk gemaakt, bereid en alzo grootgemaakt heeft; zie Job 8:17, en Ps. 100:3; Jes. 51:13, en Jes. 54:5. **en tempelen gebouwd,** Afgodische tempelen, tot den kalvendienst, te Dan en Bethel en elders, om daardoor zijnen staat vast te maken, het volk van Gods tempel te Jeruzalem af te houden, en te naderen tot de vriendschap en gemeenschap met de

afgodische heidenen; vergelijk Ezech. 20:32. Anders: *paleizen*; zie Jes. 9:9. **en Juda heeft vaste steden vermenigvuldigd;** Om zich daardoor te verzekeren tegen des vijands aankomst, waarvan de profeten zoveel spraken; zie Jes. 22:8,9, enz. **maar Ik zal een vuur zenden in zijn steden,** Dat is, vijandelijken oorlog, met de gevolgen van dien, allerlei plagen en ellenden; zie Job 15:34, en Amos 1:4, enz. **dat zal haar paleizen verteren.** In elk der *steden* van het *land* van Juda. In het Hebreeuws staat, *hare*, in het enkelvoudig getal en het vrouwelijk geslacht, ziende op het *land*, of elke *stad*.

Hosea 9

1. **Verblijd u niet, o Israel! tot opspringens toe, Of, tot verheugens toe, tot vrolijkheid toe;** zie dezelfde manier van spreken Job 3:22. Het Hebreeuwse woord ziet op de uiterlijke gebaren en bewijs van vreugde. **gelijk de volken;** Die ten tijde van een goeden oogst gewoon waren grote vreugde te bedrijven ter ere hunner afgoden, die zij hielden voor de bewerkers van dien; vergelijk Ps. 4:8, en hier het volgende; idem Joël. 1:12. **want gij hoereert van uw God af; gij hebt hoerenloon lief,** Dat is, gij verheugt u over den oogst als over een beloning, die uwe boelen, de afgoden, u zouden hebben gegeven vanwege uw geestelijke hoererij, dat is afgoderij; en op alle plaatsen, waar gij koren stapelt en dorst en waar gij den wijn perst, dankt gij uwe afgoden voor hetgeen Ik u gegeven heb. Vergelijk boven Hos. 2:4,7,8,11. **op alle dorsvloeren des korens.**

2. **De dors vloer en de wijnkuip zal henlieden niet voeden;** Hoewel zij zichzelf anders beloven. **en de most zal hun** Of, *tegen haar, onder haar*; te weten, deze hoer, of overspeelster; of Efraïm, Israël. **liegen.** Dat is, hunne hoop, die zij daarvan hebben, zal feilen en hen bedriegen, zij zullen niet genieten, het zal voor den vijand zijn, en zij moeten het land uit, gelijk volgt. Vergelijk boven Hos. 8:7, en de manier van spreken

met Hab. 3:17; Jes. 52:11, en Job 40:28, en zie de aantekening aldaar.

3. **Zij zullen in des HEEREN land niet blijven;** Namelijk *Kanaän*, dat Gods *land* en *erfenis* dikwijls genoemd wordt; zie Ps. 68:10, en Joël. 1:6, en Joël. 3:2, enz. **maar Efraim zal weder tot Egypte keren,** Zie boven Hos. 8:13. **en zij zullen** Of, *maar*; indien men het verstaat van hulp in Egypte te zoeken tegen den Assyriër. Alsof God zeide: Zij mogen naar Egypte lopen zoveel zij willen, zij zullen evenwel naar Assyrië moeten. **in Assyrie** Waarheen zij gevankelijk zullen worden weggevoerd. **het onreine eten.** Dat God in zijne wet verboden had te eten, en waarvan zij etende, naar de wet der ceremoniën onrein werden. Vergelijk Ezech. 4:12,13; Dan. 1:8, en hier Hos. 9:4.
4. **Zij zullen** Wanneer zij in Assyrië zullen zijn weggevoerd en eten wat onrein is, van welken ellendigen toestand der Israëlieten in het voorgaande en Hos. 9:5 gesproken wordt. **den HEERE** Als zijnde buiten zijn land en plaats, enz., die God tot offeren verordineerd had, en voorts geen gelegenheid of middel hebbende om den Heere wat reins te offeren, gelijk blijkt uit de voorgaande en volgende woorden. **geen drankofferen doen van wijn,** Hebreeuws, *uitstorten, uitgieten, of uitspreiden van wijn*; dat is, drankoffers van wijn offeren. Zie Ps. 16:4. **ook zouden zij Hem niet zoet zijn,** Dat is, aangenaam of behagelijk, gelijk Jer. 6:20; Mal. 3:4. **hun offeranden zouden hun zijn als treurbrood;** Hebreeuws, *brood der treurenden, of rouwendes*; dat is, leedspijs, die men eet in sterfhuizen; zulks alles was naar de wet der ceremoniën onrein. Zie Lev. 21:1, enz. en Lev. 22:4, enz.; Num. 19:14; Deut. 26:14, enz. Ook waren zij gehouden te offeren met vreugde, Deut. 12:6,7; waarom sommigen door *brood* of *spijs* de offeranden verstaan; zie Lev. 3:11, en Lev. 21:6; Num. 28:2; Ezech. 44:7. # Eze 44.7 **allen, die dat zouden eten, zouden onrein worden; want hun brood zal voor hun ziel zijn,** Dat is, hunne spijs, hun eten en drinken, hunne maaltijden, zullen alsdan, in hunne

ballingschap, wezen over *hunne doden*, die zij verloren hebben, of *als* over hunne doden, *vergelijk Ezech. 24:17*, dewijl zij in gedurigen *rouw* zullen leven, en overzulks onrein zijn. Alzo wordt het woord *ziel* genomen voor een dood lichaam of een dode, Ps. 16:10; Lev. 19:28; zie de aantekening aldaar. Anders: *voor hun eigen personen, of voor henzelfen; gelijk het Hebreeuwse word ook genomen wordt* dat is, zij eten en drinken voor zichzelf, maar niet mij ter ere *gelijk boven Hos. 8:13*; dewijl enigen verstaan dat in Hos. 9:4 niet gesproken wordt van den staat der ballingschap, maar van hetgeen de Israëlieten nu deden en tot de ballingschap toe doen zouden. Vergelijk Zach. 7:5,6. **het zal in des HEEREN huis niet komen.** Dat is, zulks, als zijnde onrein, mag men in Gods huis niet brengen, noch daarvan offeren.

5. **Wat zult gijlieden dan doen op een gezetten hoogtijdsdag,** Wanneer men naar mijn gebod voor mij moest offeren met vreugde, daar gij zonder offer en in rouw zult zitten buiten uw land; zie Num. 10:10, en Deut. 12:12, enz., en vergelijk boven Hos. 3:4, en de aantekening op Hos. 9:4. **en op een feestdag des HEEREN?**
6. **Want ziet, zij gaan daarhenen** Dat is, zullen voorzeker uit hun land moeten weggaan; of *zij gaan heen*, dat is zij gaan verloren, of verdwijnen. **vanwege de verstorning;** Die de Assyriër zou aanrichten. **Egypte zal ze verzamelen,** Uit deze woorden schijnt afgenomen te kunnen worden dat er een gedeelte van Israël voor den Assyriër zou vluchten naar Egypte, menende aldaar wel ontvangen en geholpen te zullen worden, omdat zij den Assyriër verlatende met den koning van Egypte gehandeld hadden; zie boven Hos. 8:13, maar hoe zij daarover zouden varen, wordt hun hier geprofeteerd. Sommigen gissen dat zij eerst tot die van Juda, daarna met hen naar Egypte getogen zijn. **Mof zal** De stad *Memfis* in Egypte, anders *naar sommiger gevoelen* ook genoemd *Nof*, Jes. 19:13; zie de aantekening aldaar. **ze begraven;** En vervolgens zullen zij in hun land niet wederkeren, maar in ballingschap omkomen.

begeerte zal er zijn naar hun zilver, Men zal hun geld zoeken en roven. Of, *de plezierige plaatsen, of gewenste schatten van hun zilver, die zal de netel erfelijk bezitten; begeerte* voor begeerlijke dingen, die uit zilver waren, of met zilver sieraad gepronkt. **netelen zullen hen erfelijk bezitten,** Hebreeuws, *netel*; dat is, hun land en woonplaatsen zullen lang woest liggen en onbewoond blijven. Vergelijk Jes. 32:13, en Jes. 34:13, en onder Hos. 10:8. Door de *mensen versta, hun land of plaatsen* waar zij gewoond hebben; zie Richt. 11:23; Jer. 49:1 met de aantekening. **doornen** Hebreeuws, *doorn, of distel*; vergelijk Job 31:40; Jes. 5:6, en Jes. 7:24. **zullen in hun tenten zijn.** Ter plaatse waar hun heerlijke woningen zullen geweest zijn.

7. De dagen der bezoeking zijn gekomen, de dagen der vergelding zijn gekomen; die van Israel zullen het gewaar worden; Of, *weten, bekennen*; dat is, alsdan daaraan gedenken en bevinden dat hun de waarheid gezegd is en dat hun valse profeten hen bedrogen hebben. Waarvan in het volgende. **de profeet is een dwaas,** De valse profeten, die aan het volk vrede en voorspoed profeteren. **de man des geestes is onzinnig;** De profeet, die zich valselijk beroemt van Gods Geest gedreven te worden, of geestelijke gezichten en openbaringen van God te hebben; vergelijk Ezech. 13:3. Hier zegt God zelf van de valse profeten hetgeen de verleiders en wereldse mensen ten onrechte plegen te zeggen van God ware profeten; zie 2 Kon. 9:11, en Jer. 29:26, enz. Anders: *de man des winds*; dat is, die met ijdelheid en leugen omgaat. Vergelijk Micha 2:11. **om de grootheid uwer ongerechtigheid is de haat ook groot.** Dit kan men verstaan van *Efraïms* groten haat of *wederstand, wreveligheid*, wederspanning tegen God en zijn heilig woord, of van Gods haat, die tegen Efraïm groot is, dien Hij betonen zal in de voorgemelde dagen der bezoeking en vergelding, en waaruit ook voortkomt dat Hij hen straft door valse profeten.

8. De wachter van Efraim De ware profeten, die God onder de tien stammen heeft verwekt, houden bestendiglijk en vast aan mijnen God en zijn reinen dienst; gelijk *Elia, Elisa* en anderen gedaan hebben, en ik ook doe. Zie van dezen titel der profeten Ezech. 3:17, en vergelijk wijders Jer. 12:3, en onder Hos. 12:1; idem de manier van spreken, *met God te wandelen*, Gen. 5:22. Zie de aantekening aldaar. Anders: *Is er een wachter Efraïms met mijnen God, de profeet Versta, de valse profeten, waarvan in het voorgaande is gesproken. is een vogelvangers strik op al deszelfs wegen.* Anders: *Efraïms wachter behoorde met mijnen God te zijn, maar, enz.* Anders: *hij de valse profeet Versta, de valse profeten, waarvan in het voorgaande is gesproken., waarvan in Hos. 9:7 houdt wacht tegen Efraïm die met mijnen God is; dat is, hij loert op de Israëlieten, die het met God en zijn reinen godsdienst nog houden.* Zie 1 Kon. 19:18, waarop het volgende ook niet kwalijk past. Vergelijk boven Hos. 5:1,2 en de aantekening aldaar. **is met mijn God, maar de profeet Versta, de valse profeten, waarvan in het voorgaande is gesproken. is een vogelvangersstrik,** Dit kan men duiden op het geestelijk vangen en verstrikken der zielen, en van het lichamelijk loeren, betrappen, vangen en moorden der vromen, gelijk in de voorgaande aantekening is vermeld. **op al zijn wegen,** Op alle straten en wegen in Israël; of, in al zijn eigen doen en handel is de valse profeet niets anders dan een strik, enz. **een haat** Die met recht van God en alle vromen gehaat is, en niet dan Gods haat tegen Israël *boven Hos. 8:1, genoemd des Heeren huis* door al zijne verleiding en goddelozen handel verwekt en veroorzaakt. **in het huis zijns Gods. Efraïm,** of des getrouwen *wachters*, van wien in het begin van Hos. 9:8 gesproken is.

9. Zij hebben zich zeer diep verdorven, Hebreeuws, *zij hebben verdiept, zij hebben verdorven*; zie van zulke samenvoeging van twee woorden Ps. 45:5, en van het Hebreeuwse woord boven Hos. 5:2. **als in de dagen van Gibeab;** Gelijk die van Benjamin te *Gibeab* tot gruwelijke boosheid

vervallen waren, en een iegelijk in Israël deed wat hij wilde; zie de historie, Richt. 19, en vergelijk onder Hos. 10:9. Hij zal hunner ongerechtigheid gedenken, Gelijk boven Hos. 8:13, zie aldaar. Hij zal hun zonden bezoeken.

10. Ik vond Israel als druiven in de woestijn, Dat is, toen Ik Israël eerst tot mijn volk aannam, waren zij mij zo aangenaam als een wandelaar *druiven* zijn, die hij vindt in een woestijn, en zo zoet als de eerste rijpe vijgen aan den vijgeboom; vergelijk Micha 7:1. Ik zag uw vaders als de eerste vrucht aan den vijgeboom in haar beginsel; *maar* zij gingen in *tot* Baal-Peor, en zonderden zich af Met een bijzondere afgodische voorbereiding tot den religieuzen dienst van dezen afgod. Het Hebreeuws woord is hetzelfde, waarvan de *nazireërs*, dat is *de afgezonderden*, hun naam hadden; zie Num. 6:2, enz. **tot die schaamte**, Dien schandelijken afgod Baäl; zie Jer. 3:24,25. **en werden gans verfoeilijk naar hun boelerij.** Hebreeuws, *verfoeiselen*, of *verfoeilikheden*. Anders: *daar waren verfoeilikheden naar hunne begeerte*. Alle verfoeilikheden gingen daar in zwang, naar hunnen wil en lust, naar dat hun vuile lust en wens opgaf. Sommigen nemen het alsof God tegen elkander stelde, dat zij bij Hem daardoor zo verfoeilijk werden als Hij hen tevoren zeer bemind had.

11. Aangaande Efraim, hunlieder heerlijkheid Dat is, hun koninkrijk, gezegende staat, en voornamelijk de menigte hunner kinderen, waarmede zij versierd en verheerlijkt zijn, gelijk in het volgende verklaard wordt. Zie Ps. 127:5; Spreuk. 17:6. **zal wegvlieden als een vogel;** Dat is, zij zullen snellijk daarvan beroofd worden, en dezelve zo weinig weder kunnen verkrijgen als een ontvlogen vogel. **van de geboorte**, Dat is, zo haast zij zullen geboren zijn, of terwijl zij gedragen worden, of zo haast zij zullen ontvangen zijn. **en van moeders buik**, Van de invoeging van dit woord, zie Richt. 13:5, en Job 3:10. **en van de ontvangenis af.**

12. Ofschoon zij hun kinderen mochten groot maken, Ik zal er hen toch van beroven, dat zij onder de mensen Of, *dat zij geen mensen zullen zijn*, of *dat hun geen mens overblijve*. Vergelijk Spreuk. 30:14. niet zullen zijn; want ook, wee hun, als Ik van hen zal geweken zijn!

13. Efraim is, gelijk als Ik Tyrus aanzag, Hebreeuws, *Tsor*; zie van deze stad Joz. 19:29, en 1 Kon. 5:1; Jer. 23, Ezech. 27. die geplant is in een liefelijke woonplaats; Dit schijnt te zien op de vastigheid, lieflijkheid en voorspoed in deze beide vergeleken plaatsen. **maar Efraim zal zijn kinderen moeten uitbrengen** Hebreeuws, alsof men zeide: *Is, of is gesteld, geschikt gereed om uit te brengen, vergelijk Jes. 38:20 met de aantekening*; dat is, zal ze uit zijn schone woonplaatsen zelf *moeten* uitbrengen, enz. **tot den doodslager.** De Assyriërs, hunne vijanden; vergelijk Deut. 28:41, en Job 27:14.

14. Geef hun, HEERE! De profeet, zeer ontsteld en benauwd zijnde over deze verschrikkelijke aanstaande ellenden van het volk, weet niets anders van den Heere te begeren dan dat zij liever geen kinderen mochten hebben, dan dat die, groot gemaakt zijnde, van den vijand zouden vermoord worden. Vergelijk Luk. 23:29. Anders: *geef hun wat Gij geven zult*; dat is, zulks als hunne zonden verdienen en uwe gerechtigheid vereist. **Wat zult Gij geven? Geef hun een misdragende baarmoeder,** Hebreeuws, *van kinderen berovende*. **en uitdrogende borsten.**

15. Al hun boosheid is te Gilgal, Dat is, de voornaamste afgoderij wordt aldaar bedreven, of, wat er overal van afgoderij in het land is, brengen zij daar tezamen; daar integendeel de gedachtenis der weldaden, die hun God eenmaal in deze plaats bewezen had, hen van alle afgoderij behoorde af te schrikken; zie boven Hos. 4:15, en onder Hos. 12:12. **want daar heb Ik ze gehaat, Of, gewisselijk.** om de boosheid van hun handelingen; Ik zal ze uit Mijn huis

uitdrijven, Dat is, uit mijn land, of uit mijn huisgezin, dat zij niet meer mijne kinderen noch knechten zullen zijn. Ik zal ze voortaan niet meer liefhebben; Hebreeuws, *niet toedoen*, of *voortvaren hen lief te hebben*; dat is, Ik zal hun niet langer weldoen. al hun vorsten zijn afvalligen. Of, *wederstrevig, onbandig*.

16. Efraim is geslagen, Gelijk een kruid van de hitte der zon gelijk als geslagen of anderszins gekwetst wordt, dat het niet kan groeien noch bloeien; *vergelijk Ps. 102:5*, also is Efraïm van boven *van God* geslagen, dat zijn wortel onder verdord is. *Vergelijk Job 18:16; Amos 2:9; Jona 4:7*, en zie het tegendeel *Job 29:19*. hunlieder wortel is verdord, zij zullen geen vrucht voortbrengen; Hebreeuws, *maken*, gelijk boven *Hos. 8:7*; zie aldaar. ja, ofschoon zij genereerden, zo zal Ik toch de gewenste vruchten Hebreeuws, *de begeerten van hun buik*; dat is, hun gewenste lijfsvruchten. van hun buik doden.

17. Mijn God zal ze verwerpen, Wien ik dien, en aan wien ik mij houd, gelijk boven *Hos. 9:8*. omdat zij naar Hem niet horen; en zij zullen omzwervende zijn onder de heidenen. *Vergelijk Gen. 4:12,14; 1 Kon. 14:15; Spreuk. 27:8*, en boven *Hos. 7:13*.

Hosea 10

1. Israel is een uitgeledigde wijnstok, Of, *was*, te weten door de schatting van den koning *Menahem*, die duizend talenten zilver van zijne onderdanen genomen heeft voor den koning van Assyrië, *Pul*, zie *2 Kon. 15:19,20*, waarop sommigen dit duiden. *Vergelijk boven Hos. 7:9*. Anderen verstaan het van de onzinnige verkwisting hunner middelen in allerlei afgoderij, *waarvan in het volgende* en zetten het aldus over *menende de eigenschap der Hebreeuwse woorden wat nader te komen: Israël is een wijnstok, uitledigende de vrucht die hij voor zich brengt, of weglegt*; dat is, die zichzelf door zijne afgoderij berooft van hetgeen hij door mijn zegen ontvangt. Of, nader aldus: *Israël ledigt*

den wijnstok uit, hij legt de vrucht voor zich weg; te weten tot afgodisch gebruik. hij brengt weder vrucht voor zich; Dat is, hij begint weder te bekomen, door mijn zegen, dien hij nochtans schandelijk misbruikt. Anders: *hij maakt de vrucht zichzelf gelijk*, de vrucht is gelijk de boom, gelijk hij van anderen wordt beroofd en uitgeput, alzo put hij zichzelf ook uit van zijn eigen middelen. *maar* naar de veelheid zijner vrucht heeft hij de altaren vermenigvuldigd; naar de goedheid zijns lands, Dat is vruchtbaarheid, goede inkomst, die Ik hun genadiglijk verleen. hebben zij de opgerichte beelden goed gemaakt. Dat is schoon en kostelijk; hoe meer Ik hen zegen, hoe darter en weelderiger zij in afgoderij worden, waaraan zij hun vermogen ten koste leggen. *Vergelijk boven Hos. 2:7*, en *Hos. 4:7*.

2. Hij heeft hun hart Namelijk God, van wien in het volgende klaarlijk gesproken wordt. Dit schijnt het eenvoudigste te wezen. verdeeld, Door den geest van den twist en de tweedracht, waardoor zij elkander vernielen; zie boven *Hos. 7:7*, en *vergelijk Richt. 9:23*, en de aantekening aldaar. nu zullen zij verwoest worden; Dit wordt in het volgende verklaard. Anders: *schuldig bevonden worden*. Hij zal hun altaren doorhouwen, Gelijk men enen misdadiger den nek doorhouwt, of onthalt. Hij zal hun opgerichte beelden verstoren.

3. Want nu zullen zij zeggen: Dat is, al haast, binnen korten tijd *gelijk in Hos. 10:2 en boven Hos. 2:9, en Hos. 4:16 en Hos. 8:10,13; Jes. 49:19; Jer. 14:10; Amos 6:7; Micha 4:10, en Micha 7:10* als hun land, koninkrijk en koning verwoest zullen zijn, dan zullen zij, gevoelende de waarheid van Gods dreigementen, en overtuigd zijnde van hun moedwillige boosheid, zichzelf moeten veroordelen. *Vergelijk onder Hos. 13:10. # Mic 7:10 Ho 13:10* Wij hebben geen koning; *Vergelijk onder Hos. 10:7,15*. want wij hebben den HEERE niet gevreesd; wat zou ons dan een

koning doen? Al hebben wij een koning, wat hulp of voordeel zouden wij van hem kunnen verwachten, daar God onze tegenpartij geworden is? Zij willen zeggen, *nietmetal*.

4. Zij hebben woorden gesproken, Dit kan men verstaan van hoge, bittere en trotse woorden van den een tegen den ander in hun onderlinge samenzweringen, òf, tegen God en zijne profeten. *Vergelijk boven Hos. 7:16, en de aantekening; idem Mal. 3:13, òf, van hunne menigerlei samensprekingen en beraadslagingen gelijk woorden ook voor raadslagen genomen worden. Zie 1 Kon. 1:7; Ezech. 38:10 met de aantekening tot stijving hunner afgoderij en van hun staat tegen God, door handelingen met heidense koningen en verbonden, die zich lichtelijk met hoge woorden bezwoeren, en ze weder lichtelijk braken, waarop de volgende woorden zien.* **valselijk zwerende** Gelijk zij zonder twijfel gedaan hebben, als zij zich aan den koning van Assyrië verbonden, en kort daarna weder van hem afvielen tot den koning van Egypte; 2 Kon. 17:3,4. Anders: *ijdelijk, of tevergeefs vloekende, zichzelf verzwerende, gelijk goddeloze mensen plegen te doen; zie boven Hos. 4:2.* **in het verbond maken; daarom zal het oordeel** Dat is, hunne straf, mijn oordeel over hen; zie Jer. 48:21, en boven Hos. 6:5. **als een vergiftig kruid** Zie Ps. 69:22. **groenen,** De straffen zullen zo overvloedig komen en toenemen als een boos onkruid wast in het veld. **op de voren der velden.**

5. De inwoners van Samaria Hebreeuws, *de inwoners zullen verschrikt worden over, of vrezen voor,* enz.; dat is, elkeen der Samaritaanse inwoners zal verbaasd en ontzet zijn. **zullen verschrikt zijn over het kalf** Versta, het gouden kalf van Bethel. Hebreeuws, *kalven, of vaarskalven;* dat is, dat grote kalf, gelijk *behemoth; beesten,* dat is, een groot beest gelijk een olifant, enz., want in het volgende wordt van dit kalf gesproken in het enkelvoud, en hetwelk op het kostelijkste moet gemaakt en versierd zijn geweest, omdat zij er zozeer over verschrikt en bedroefd zijn geweest, en dat het tot een

geschenk voor den koning van Assyrië is weggevoerd. Anders zou dit *kalf* door verachting *vaarskalven* kunnen genoemd zijn of, omdat zij er meer dan een mogen gemaakt hebben, het ene van tijd tot tijd kostelijker en schoner dan het andere, uit Hos. 10:1. **van Beth-Aven; want zijn volk** Het volk van het kalf, dat is, dat het kalf als een god eerde en aanhing. Vergelijk Jer. 48:7, en Jer. 49:3. **zal over hetzelfde treuren,** Hebreeuws, *heeft getreurd, of treurt;* dat is zal treuren, uit het voorgaande en volgende. **mitsgaders zijn Chemarim** Versta, des kalfs afgodische papen of priesters; van deze *chemarim,* zie 2 Kon. 23:5. (die zich over hetzelfde verheugden), over zijn heerlijkheid, omdat zij van hetzelfde is weggevaren. Omdat zijne *des kalfs* heerlijkheid van hem weggevaren is; of, *zij treuren over zijne des kalfs heerlijkheid,* omdat *het kalf is weggevaren in gevangenschap,* gelijk volgt. Vergelijk Jer. 48:7.

6. Ja, datzelve zal naar Assur gevoerd worden, Te weten *kalf. tot een geschenk voor den koning Jareb;* Zie boven Hos. 5:13. Efraim zal schaamte behalen, en Israel zal beschaamd worden vanwege zijn raadslag. Dat hij zich met Egypte heeft menen te sterken tegen den Assyriër, of, in het algemeen, vanwege al zijn afgodische vonden en vleselijke handelingen, waardoor hij zich meende als tegen Gods dank *om alzo te spreken* op de benen te houden, en in het bijzonder, den *raad* van Jerobeam van de twee kalven, welke afgoderij hij tot bevestiging van zijnen staat uitgedacht had; 1 Kon. 12:27,28,29, en 2 Kon. 17:21.

7. De koning van Samaria is afgehouden, Of, *aangaande Samaria, hun koning is afgehouden,* afgesneden, uitgeroeid, of vergaan; dat is, zal zekerlijk uitgeroeid worden. Zie 2 Kon. 17:4, en onder Hos. 10:15. **als schuim op het water.** Dat in het bruisen en zieden der wateren zich opdoet en verheft, alsof het iets ware, zijnde toch nietig en haast verdwijnende; alzo zal de

koning met al zijn pracht en hoogmoed vergaan, en zeer veil en verachtelijk in gevangenschap worden weggestoken, alsof hij voor de ogen van zijn volk, gelijk een schuim, verdwenen was, en meteen het vertrouwen, dat Samaria op hunnen koning had.

8. En de hoogten van Aven, Dat is, *Beth-Aven*, boven #Hos.10:5. Dat is, *Bethel*. **Israels zonde**, Dat is, welke hoogten de voornaamste stof, idem ene aanleiding of aanritsing zijn van Israëls gruwelijke afgoderij en allerlei andere zonden, die zij aldaar in hunne tempels bij hunne altaren, idem onder al de groene bomen en in bossen, bedrijven. Vergelijk Deut. 9:21; Jes. 27:9, en zie boven Hos. 4:13; Lev. 26:30; Ezech. 6:13, en Ezech. 20:29 met de aantekening. **zullen verdelgd worden; doornen en distelen** Vergelijk boven Hos. 9:6. **zullen op hunlieder altaren opkomen; en zij zullen zeggen tot de bergen: Bedekt ons!** Woorden van wanhopende mensen, die vanwege het gevoel en den schrik der tegenwoordige en toekomstige oordelen Gods, mitsgaders het oordeel hunner eigen consciëntiën, verbaasd en troosteloos zijnde, niet anders wensen dan maar al evenveel hoe, dood, of uit den weg te zijn, hoewel tevergeefs. Vergelijk Jes. 2:19; Luk. 23:30; Openb. 6:16. **en tot de heuvelen: Valt op ons!**
9. Sinds de dagen van Gibeon, Of, *meer dan in de dagen van Gibeon*. Zie boven Hos. 9:9 met de aantekening. **hebt gij gezondigd, o Israel; daar zijn zij staande gebleven; Of slechtelijk, daar hebben zij gestaan.** Men kan dit verstaan van de verschrikkelijke hardnekkigheid der Gibeonieten en de anderen van Benjamins stam, die in hunne goddeloosheid onbeschaamd bleven staan, stelden zich ten krijg als mannen *zo zij meenden* tegen hunne broeders, maar werden ten laatste bijkans ten enenmale uitgeroeid; of men kan het also nemen *hetwelk Israël in het algemeen aangaat, en met de volgende woorden het eenvoudigst schijnt overeen te komen* dat zij te dien tijde door Gods genade nog *overeind*

zijn gebleven, en niet gans uitgeroeid, hoewel zij van beide zijden in gevaar waren van door elkander geheel vernield te worden. **de strijd te Gibeon, tegen de kinderen der verkeerdheid**, Zie 2 Sam. 3:34, en versta, de Gibeonieten met alle andere Benjaminieten. **zal ze niet aangrijpen.** Dat is, zij zullen het nu zo goed niet hebben, hunne straf zal nu veel zwaarder vallen, zij zullen nu niet blijven staan, gelijk te dien tijde.

10. **Het is in Mijn lust**, Dat is, Ik heb het besloten en heb lust of begeerte dat Ik het uitvoer, en zal het ook doen. Vergelijk Deut. 28:63; Jes. 1:24, en zie een gelijke manier van spreken Job 10:7. **dat Ik ze zal binden;** Alsof de Heere zeide: Dewijl zij zich onder mijn juk niet wilden buigen, noch aan mijne wetten gebonden, noch van mij gedwongen zijn tot hun best, zo zal Ik hen nu door vreemde volken, als misdadigers ter straf, of als ossen, samenbinden en onder een vreemd juk brengen. Zie wijders op Hos. 10:11. Anders, *tuchtigen*. **en volken zullen tegen henlieden verzameld worden, als Ik ze binden zal** Of, *als men hen binden zal, of met, mits, hen te binden, of hen bindende;* dat is, deze volken zullen hen binden, door mijn rechtvaardig oordeel. **in hun twee voren.** Gelijk Efraïm en Juda zich samengekoppeld hebben als een paar ossen, gaande nevens elkander onder hun eigen juk in gelijke voren der afgoderij en andere zonden, zo zal Ik hen ook door hunne vijanden samenkoppelen ter straf, om onder een ander juk te gaan ploegen, enz. Anders, *in hunne beide woningen*, te weten Efraïm en Juda. Of, *om hunne twee ongerechtigheden*, ziende op de kalven van Dan en Bethel.

11. **Dewijl Efraïm een vaars is**, Dat is, gelijk een jonge, dartele, weelderige koe, die liever het koren treedt *gelijk in het dorsen gebruikelijk was; zie Deut. 25:4* en daarvan eet, dan dat zij onder het juk zou gaan ploegen en hijgen; also *wil God zeggen* is Efraïm genegen om in weelde te leven naar zijn eigen lust en begeerte, maar niet onder mijn bedwang. **gewend gaarne te dorsen**, Hebreeuws, *geleerd zie Jer. 2:24 liefhebbende te dorsen*. Zie een gelijke

samenvoeging van twee woorden, boven Hos. 9:9. Anders aldus: *Zo Efraïm ene vaars gewend ware geweest mij liefhebbende, om te dorsen, toen Ik nevens zijn schonen hals ging, zo zou Ik Efraïm hebben doen rijden*, enz., zie het einde van de volgende aantekening. **zo ben Ik over de schoonheid van haar hals overgegaan;** Dat is, zijnen *des kalfs* schonen, vetten, gladden hals. Hebreeuws, *goedheid*; dat is, Ik zal hem onder het juk brengen, dat hem die vettigheid en schoonheid van den hals wel vergaan zal gelijk de ploegende ossen. Anderen nemen het alzo, dat God Efraïms schonen hals een langen tijd *is* als *voorbijgegaan*, heeft *overgezien* en verschoond, maar dat Hij nu aan hem zal doen gelijk volgt. Sommigen nemen ook wijders het volgende: *Ik heb Efraïm doen rijden, Juda ploegen, Jakob eggen*, enz.; alsof God hem verhaalde zijne weldaden aan hem bewezen. **Ik zal Efraïm berijden**, Dat is, Ik zal hen altemaal straffen, genoeg bedwingen en betemmen, maar Efraïm zal het kwaadste hebben, Juda en de rest van het volk ook kwaad genoeg, maar dragelijker dan de tien stammen, gelijk voor de beesten ploegen en eggen *dat is, de kluiten breken* wel lastig is, maar daarenboven den akkerman op den rug te hebben, of van een straffen ruiters bereden te worden, veel harder is. **Juda zal ploegen, Jakob zal voor zich eggen.**

12. Zaait u Versta hierop: Dat is het, dat Ik u steeds door mijne profeten heb laten voordragen. Vergelijk 2 Kon. 17:13. Aangaande de manieren van spreken, van *zaaien* en *maaien*, vergelijk boven Hos. 8:7, en zie Job 4:8. De zin is: Tracht naar ware bekering, naar een oprecht geloof en ongeveinsde liefde, opdat het u naar ziel en lichaam welga. **tot gerechtigheid** Dat is, de vrucht der gerechtigheid; u overvloediglijk begenadigende met zijn tijdelijken en eeuwigen verbondszeigen, dien Hij beloofd heeft dengenen, die in geloof en liefde wandelen. Vergelijk Ps. 24:5; Ezech. 18:20, en de aantekening aldaar. Tenware dat men dit eenvoudig mocht duiden op den genadetijd van den *Messias* die *onze gerechtigheid* is

voor God. Vergelijk Jer. 23:6; Dan. 9:24, enz. en boven Hos. 2:18., Of, *in. maait tot weldadigheid*; Anders, *naar. braakt u een braakland*; Zie Jer. 4:3. **dewijl het tijd is den HEERE te zoeken, totdat Hij kome, en over u de gerechtigheid** Dat is, de vrucht der gerechtigheid; u overvloediglijk begenadigende met zijn tijdelijken en eeuwigen verbondszeigen, dien Hij beloofd heeft dengenen, die in geloof en liefde wandelen. Vergelijk Ps. 24:5; Ezech. 18:20, en de aantekening aldaar. Tenware dat men dit eenvoudig mocht duiden op den genadetijd van den *Messias* die *onze gerechtigheid* is voor God. Vergelijk Jer. 23:6; Dan. 9:24, enz. en boven Hos. 2:18. **regene.** Anders: *leer*. Vergelijk Joël. 2:23.

13. Gij hebt goddeloosheid geploegd, De Heere wil zeggen dat al zijne vermaningen en bevelen van hen veracht zijn, en dat zij regelrecht daartegen zijn aangegaan. **verkeerdheid gemaaid**, Het Hebreeuwse woord, dat *verkeerdheid*, of *onrechtvaardigheid*, *schalkheid*, *ondeugd* betekent, heeft hier een letter meer dan gewoon, dat hier van sommigen met het woord *enkel* wordt uitgedrukt; vergelijk Ps. 3:3. Men kan hierdoor verstaan de straf der verkeerdheid, als *ongerechtigheid* voor straf der ongerechtigheid, Lev. 5:1; Ps. 31:11; *zonde* voor straf der zonde, Zach. 14:19, enz. Of door het *maaien* hier en in Hos. 10:12 verstaan, den aanwas, het vervolg of de voortdoring en gestadigen voortgang in het kwaad en goed. **en de vrucht der leugen gegeten;** Dewijl gij met leugens hebt omgegaan, en u daarop verlaten, zo ontvangt gij daarvan de rechtvaardige straf en beloning, als een vrucht uwer werken, der afgoderij en heidense verbonden; of gij eet *leugenvrucht*; dat is, gij komt bedrogen uit, gij bekomt niet wat gij verwacht hebt, uw arbeid of vertrouwen *liegt u*. Vergelijk boven Hos. 9:2. **want gij hebt vertrouwd op uw weg,** Dien gij ingegaan zijt om uw rijk te bevestigen, te weten afgoderij, met allerlei goddeloosheid en vleselijk vertrouwen op uzelf en de verbonden met uwe boelen. **op de veelheid uwer helden.**

14. Daarom zal er een groot gedruis ontstaan Of, *rumoer, oproer, gekraak, groot geroep*, als in tijden van groten overval des vijands placht te geschieden. **onder uw volken, Der tien stammen. en al uw vestingen zullen verstoord worden,** Hebreeuws, *zal verstoord worden*; dat is, elk in het bijzonder. **gelijk Salman** Anders genaamd *Salmaneser, of Salmanasser*, die wrede en trotse tiran van Assyrië; zie 2 Kon. 17:3, enz. en 2 Kon. 18:9,34,35, en 2 Kon. 19:11,12,13. **Beth-Arbel verstoorde ten dage des krijgs;** In dien tocht, waarvan kortelijk gesproken wordt 2 Kon. 17:3,4, enz. en 2 Kon. 19:13, gelijk enigen menen. **de moeder werd er verpletterd** Zie Gen. 32:11. met de zonen.

15. Alzo heeft Beth-El ulieden gedaan, vanwege de boosheid uwer boosheid; Dat is, omdat uwe boosheid zo veelvoudig en verschrikkelijk groot is. **Israels koning** Op wien zij vertrouwen; zie boven Hos. 10:7, en de aantekening. **is in den dageraad** Dat is, vroeg, of haastiglijk, gelijk de dageraad of morgenrood met het rijzen van de zon vergaat, of onvoorziens, gelijk wanneer iemand in den morgenstond overvallen wordt; dit kan men ook vergelijken met Ezech. 7:7,10; zie de aantekening aldaar. **ten enenmale uitgeroeid.** Hebreeuws, *uitgeroeid, of afgehouden, afgesneden wordende*, is hij *uitgeroeid*, enz. dat is, zal zekerlijk, enz.

Hosea 11

1. Als Israel een kind was, zie van het Hebreeuwse woord Jer. 1:6. De zin is: Als Ik Israël eerst tot mijn volk aannam en met hen mijn vebond maakte. Vergelijk Jer. 2:2, en zie de aantekening aldaar. **toen heb Ik hem liefgehad, en Ik heb Mijn** En voerde hem door mijn goddelijke kracht uit de slavernij van Egypte, door de woestijn, naar het beloofde land. **zoon uit Egypte uitgeroepen.** Namelijk Israël, dat God dikwijls, maar bijzonderlijk Exod. 4:22, door Mozes, in de aanspraak aan Farao, zijn *zoon*,

ja zijn *eerstgeboren* zoon noemt; welke plaats hiermede dient vergeleken. Maar dat onder deze woorden wijders ene profetie verborgen is van den eniggeboren Zoon des Vaders onzen Heere *Jezus Christus*, die het Hoofd is van zijn geestelijk Israël of kerk, blijkt Matth. 2:15. Anders: *omdat Israël een kind was, dat Ik liefhad, zo heb Ik mijnen Zoon uit Egypte geroepen.* Of: *Hoewel Israël een kind is, nochtans heb Ik hem lief; daarom heb Ik, enz.,* verstaande het eerste lid van Israëls domme onverstandigheid, en het tweede van *Christus* alleen, wien de Vader uit Egypte geroepen heeft om in Judea het werk onzer verlossing te verrichten. Anderen aldus: *Omdat Hij is een kind Israëls, en Ik hem liefheb; daarom heb Ik mijnen Zoon uit Egypte geroepen.* Verstaande beide leden van Hos. 11:1 van *Christus*.

2. **Maar gelijk** zij henlieden riepen, alzo gingen zij van hun aangezicht weg; Van het aangezicht der profeten, die hen tot God riepen. **zij offerden den Baals, en rookten den gesnedenen beelden.**

3. **Ik nochtans leerde Efraim gaan;** Dat is, Ik leerde hen de voeten zetten, gelijk een moeder haar kind doet. **Hij nam ze op Zijn armen,** Dit zijn de woorden van den profeet, die hij tussen Gods woorden invoegt, uit verwondering over Gods vriendelijkheid en goedertierenheid, alsof hij zeide: Immers is het waar, dat Hij hen, als een vader, of moeder een kind, *zie Hos. 11:1*, inzonderheid als het moede is van het gaan, op de armen gedragen heeft; zie Exod. 19:4; Deut. 1:31, en Deut. 32:11,12; Jes. 63:9, en van Mozes, Num. 11:12. Anders: *ik nam hen, of nemende henlieden bij hunne Hebreeuws zijne armen;* omdat er in het volgende dergelijke verwisseling van het veelvoudig en enkelvoudig getal van Efraïm gebruikt wordt. **maar zij bekenden niet, dat Ik ze genas.** Dat is, in al hunne noden en zwarigheden zeer lieflijk en gemeenzaamlijk bijstond en verlost; zie Ps. 30:3, en vergelijk boven Hos. 7:1, en Exod. 15:26.

4. **Ik trok ze met mensenzelen,** Dat is, menselijke, waar men mensen mede trekt, *lijdelijke*, lieflijke en zachte zelen, om hen niet te kwetsen of te bezeren. Vergelijk de manier

van spreken met 2 Sam. 7:14; Jes. 8:1. Deze woorden drukken de lieflijkheid, vriendelijkheid en lankmoedigheid Gods in het leiden van zijn volk zeer levendig uit. **met touwen der liefde, en was hun, als degenen, die het juk** Dat is, de halster of muilband, die op de muilen der beesten blijft zolang zij arbeiden, en die men oplicht of afneemt als zij rust en voeder zullen nemen. *Alzo wil God zeggen* heb Ik met Israël gehandeld, gevende hem verlichting, rust en hun voeder, gelijk volgt. **van op hun kinnebakken oplichten, en Ik reikte hem voeder toe.** Efraïm. Hebreeuws, *Ik deed spijs, of eten tot hem neigen*; dat is, gelijk wij zeggen: Ik reikte het hem toe. Niettegenstaande zulks alles zijn zij zo ongehoorzaam geweest, gelijk in het voorgaande en volgende verhaald is: daarom, enz. gelijk volgt.

5. Hij zal Efraïm. in Egypteland niet wederkeren; Of zij wel zouden mogen wenssen liever in Egypte weder te keren, gelijk zij zich derwaarts zullen begeven om hulp en toevlucht tegen den Assyriër te zoeken, zo zal het hun toch alzo niet gelukken, maar de tien stammen zullen in het algemeen van den Assyriër uit hun land worden weggevoerd, en veel zwaarder geplaagd dan tevoren in Egypte; zie boven Hos. 8:13, en Hos. 9:6, en de aantekening aldaar, en vergelijk boven Hos. 10:9. **maar Assur, die zal zijn koning zijn; omdat zij zich weigerden te bekeren.**

6. En het zwaard Dat is, krijg, en alle gevolgen van dien; zie Lev. 26:7, en Ps. 22:21. **zal in zijn steden blijven, Efraïm. en zijn grendelen verteren,** Anders: *ledematen*, te weten zijns lands leden en delen, als een wild dier, verteren en verslinden, of, *zijne ranken gelijk Ezech. 17:6*, dat is, de dorpen, gelegen buiten de steden, zijnde ten aanzien van de steden gelijk takken van de bomen. **en opeten, vanwege hun beraadslagingen.** Zie boven Hos. 10:6.

7. Want Mijn volk blijft hangen aan de afkering van Mij; Hebreeuws, *aan mijne*

afkering; dat is, aan de afkering, of afwijking, waarmede zij van mij steeds afwijken, of die zij tegen mij betonen. Anders: *hangen*; te weten, in onzekerheid en twijfelachtigheid *om hunne afkering van mij*; dat is, zij weten niet waarheen zich te keren, nu hier dan daar lopende om hulp. Beiden in een goeden zin. **zij roepen** De profeten, vergelijk boven Hos. 11:2, en Hos. 7:16. **het wel tot den Allerhoogste, Mijn volk.** Anders: zij *roepen Hem wel naar boven. maar niet een verhoogt* Dat is, niemand. Zie van dergelijk gebruik van het Hebreeuws woord Ezra 4:3. Anders: *tezamen verhoogt het volk Hem niet.* Versta, in hunne bijeenkomsten eren zij God niet. *Hem.* Den Allerhoogste, dat hij Hem eer zou geven, zich bekerende, en troost en hulp bij Hem zoekende, of Hem voor zijne weldaden dankende. Anders: *verhoogt, of verheft zich*; dat is, niemand heft zich eens op, geeft zich eens daarnaar dat hij zou horen of luisteren, gelijk opmerkenden plegen te doen, tonende met uiterlijke gebaren van het lichaam de beweging huns harten.

8. Hoe zou Ik u overgeven, Alsof God zeide: Gij hadt wel verdiend, dat Ik u gans en ten enenmale zou uitroeien, gelijk Ik Sodom, Gomorra, enz. gedaan heb; Gen. 19:24; Deut. 29:23; maar mijne barmhartigheid en trouw, die Ik u in den *Messias waarvan in het volgende* beloofd heb, laten het niet toe. **O Efraïm? u overleveren, o Israel? Hoe zou Ik u maken als Adama,** Versta, en de andere naburige steden. **u stellen als Zeboim? Mijn hart is in Mij omgekeerd,** Menselijkerwijze van God gesproken, om enigszins uit te drukken de grootheid en onbegrijpelijkheid zijner barmhartigheid. Zie Gen. 34:30; 1 Kon. 3:26; Klaagl. 1:20. **al Mijn berouw is tezamen ontstoken.** Hebreeuws alsof men zeide: *Mijne berouwingen, of berouwenissen, of troostelijkheden, zijn tezamen ontbrand.* Anders: *mijn ingewand.* God wordt gezegd *berouw* te hebben als Hij de verdiende en gedreigde straffen ophoudt, verzacht of wegneemt, en kan voorts door *berouw* het *medelijden* en het *ingewand*, dat van

medelijden beroerd en ontstoken is, verstaan worden. Zie Gen. 6:6, en Gen. 43:30.

9. Ik zal de hittigheid Mijns toorns niet uitvoeren; Ik zal niet wederkeren Dat is, Ik zal nu niet wederom alsoo aan Efraïm doen, dat Ik hem gans zou vernielen, gelijk Ik eenmaal de *voorzegde steden* gedaan heb. Vergelijk Jes. 12:6, en Jes. 54:5; Ezech. 16:53 met de aantekening aldaar. **om Efraim te verderven; want Ik ben God en geen mens,** Waarachtig en onveranderlijk in mijne beloften; Num. 23:19; Mal. 3:6, enz. **de Heilige** Zie Ps. 71:22, en dienvolgens zal Ik mij nog een volk onder u overig behouden, dat Ik heilig om mij te dienen, enz. Vergelijk Ezech. 16:60. **in het midden van u, en Ik zal in de stad niet komen.** Als een vijand, die in een stad invalt en alles daarin vernielt; of gelijk Ik eertijds in de stad Sodom kwam om die te vernielen, gelijk Hos. 11:8, hetwelk op de voorgaande woorden: *Ik zal niet wederkeren, of wederom keren,* enz., zeer wel past. Zie de aantekening. Anders: *Ik zal in de stad niet komen;* dat is, in geen stoffelijke plaatsen meer wonen, maar in uwe harten. Vergelijk Joh. 4:21.

10. Zij zullen den HEERE achterna wandelen, Jezus Christus, den Messias, hun Hoofd en Koning. Vergelijk boven Hos. 3:5. **Hij zal brullen als een leeuw,** Door de openbare, klare en heldere predikatie van het Evangelie, waardoor Hij zijne uitverkorenen *gelijk een leeuw zijne jongen* bijeen zal roepen, gelijk volgt. Vergelijk Jes. 27:13; Amos 3:8; idem, waardoor Hij niet alleen den zijnen zijn genadewerk zal verkondigen, maar ook zijnen en zijner kerken vijanden, zijne wraak en overwinning, voornamelijk van alle geestelijke vijanden, die Hij, als *de rechte leeuw van Juda,* zal overwinnen en in triomf voeren. Zie Gen. 49:9; Col. 2:15; Openb. 5:5, en vergelijk wijders Jes. 31:4,5; Joël. 3:16; Amos 1:2. # Am 1.2 **wanneer Hij brullen zal, dan zullen de kinderen** Dat is, uitverkorenen, die hem de Vader gegeven heeft; Joh. 17:6; Hebr. 2:13. **van de zee af** Hebreeuws, *zullen sidderen, of beven van de zee af, het westen af;* dat is sidderende aankomen tot zijne en zijner kerken

gemeenschap. Vergelijk Jes. 24:14, en Jes. 49:12, boven Hos. 3:5, en zie de aantekening. Alzo in Hos. 11:11. Aangaande de manier van spreken, *sidderen, of beven,* voor *sidderende gaan, komen,* enz. Vergelijk 1 Sam. 13:7, en 1 Sam. 16:4. **al bevende aankomen.**

11. Zij zullen bevende aankomen als een vogeltje Dat snellijk vliegt naar zijn *aas, of nest,* of den *strik* ontvlieft. **uit Egypte,** Dat is, in alle plaatsen, waar zij verstrooid zijn, zullen zij zich met ijver begeven tot dien, die hen verlost uit geestelijk Egypte en Assyrië, dat is, de slavernij des duivels en der zonde. Vergelijk Jes. 27:13; Zach. 10:10. **en als een duif** Zie Jes. 60:8. **uit het land van Assur; en Ik zal hen doen wonen in hun huizen,** Dat is, *naar den stijl der profeten.* Ik zal hen planten in mijne kerk, en door *Christus* geven rust en vrede in hunne consciëntiën, en na dit leven, hunne plaats in de hemelse woonsteden. Zie boven Hos. 2:13,17, met de aantekening en onder Hos. 12:10. **spreekt de HEERE.**

Hosea 12

1. Die van Efraim Hebreeuws, *Efraïm hebben mij,* enz., dat is, die van Efraïm, de Efraïmieten, waardoor de tien stammen, of *Israël, gelijk volgt* verstaan worden. **hebben Mij omsingeld met leugen,** Het zijn zo stoute huichelaars geweest, dat zij mij al hunne afgoderij als met geweld hebben willen overdringen, alsof zij die tot mijn eer en dienst pleegden, en de ware religie hadden. Sommigen houden dit voor ene klacht van den profeet over zijn wedervaren bij zijn boze landslieden; gelijk Gods woorden en die van de profeten somtijds onder elkander vermengd worden. **en het huis Israels met bedrog; maar Juda heerste nog** Sommigen verstaan dat hier gesproken wordt van dien tijd, als de tien stammen zich eerst van Juda afzonderden, en een geruimen tijd daarna. Anders: *Maar Juda is nog heersende,* enz. Hoewel Juda ook zeer vervallen was, en daarover van God door dezen profeet in verscheidene plaatsen scherpelijk bestraft wordt, zo hadden zij nochtans, boven het wettelijk koninkrijk, ook het wettelijk

priesterdom, en den uiterlijken godsdienst, die van God was verordineerd, zulks dat de vromen onder de tien stammen somtijds heimelijk naar Jeruzalem reisden, om den waren godsdienst te oefenen, gelijk boven in verscheidene plaatsen is aangemerkt. Maar bij de tien stammen was niets van dit alles; zie 2 Kron. 12:12, en 2 Kron. 13:6, enz., en 2 Kron. 15:3, met de aantekening. **met God,** Zich Gode onderwerpende, en aan Hem en zijn dienst vasthoudende, dat waarlijk heersen en regeren is, gelijk het tegendeel, wat de wereld meent vrijheid en heerschappij te zijn, de snoodste slavernij is. Vergelijk de manier van spreken met boven Hos. 9:8, en de aantekening. Anderszins kan men deze woorden *ten aanzien van het koninkrijk* ook vergelijken met boven Hos. 8:4, *zie aldaar* en onder Hos. 13:10,11. **en was met de heiligen getrouw.** Dat is, volgende de voetstappen der heilige voorvaders, en horende naar de vrome profeten en priesters, die onder hen waren. Sommigen verstaan hier de drie personen der heilige Drievuldigheid, uit vergelijking van de voorgaande woorden, en Joz. 24:19.

2. Efraim weidt zich met wind, Dat is, verlaat zich op ijdelheid, te weten afgoderij en heidense verbonden, waarmede zij zullen varen gelijk iemand, die van den wind meent te leven. Vergelijk Jer. 22:22; Micha 2:11, en boven Hos. 8:7; idem Jes. 44:20, met de aantekening. **en jaagt den oostenwind na;** Dat is, hetgeen hem hard en schadelijk zal zijn, gelijk de oostenwind in die landen was. Zie Exod. 10:13; Job 27:21, en onder Hos. 13:15. **den gansen dag vermenigvuldigt hij leugen** Valse religie, huichelarij, liegen en bedriegen, tegen God en den naaste. **en verwoesting;** Dat is, hetgeen zijne verwoesting zal veroorzaken; of hij pleegt dagelijks verwoesting en verderf van zijnen naaste; of hij heeft zulks gedaan zolang zijn koninkrijk geduurd heeft. **en zij maken verbond met Assur,** Dat is, de Assyriërs, den koning van Assyrië. Zie boven Hos. 5:13, en Hos. 7:11, en onder Hos. 14:4. **en de olie wordt naar Egypte gevoerd.** Dat is, die kostelijke balsem, die

men in die landen bereidde, wordt tot den koning van Egypte gevoerd, tot een geschenk om zijne gunst te verkrijgen. Vergelijk 2 Kon. 17:4; Jes. 57:9, en zie van zulke olie Ps. 133:2, enz.

3. Ook heeft de HEERE een twist met Juda, Of, pleit, proces, rechtzaak, vanwege hunne zonden. Vergelijk boven Hos. 4:1. **en Hij zal Hebreuws, en om bezoeking te doen;** dat is, Hij is gereed, daartoe gesteld om, enz. Vergelijk de manier van spreken met boven Hos. 9:13. *Of, en om te bezoeken;* dat is, en dat, opdat Hij bezoeke, enz., gelijk elders. Anders: *maar over Jakob; dat is, de tien stammen zal Hij,* enz., verstaande dat God met Juda nog twist, en hun een tijdlang nog zal waarschuwen, maar de tien stammen niet langer wil verschonen noch overzien; also het duister is, of Jakob het volk van Juda, of de tien stammen, of beide betekent, waarvan verscheiden gevoelen is. Vergelijk boven Hos. 10:11, enz., in alle gevalle worden Jakobs verbasterde nakomelingen hier zwaarlijk gedreigd. **bezoeking doen over Jakob** Door straffen. Zie Gen. 21:1. **naar zijn wegen, naar zijn handelingen zal Hij hem vergelden.**

4. In moeders buik Van de invoeging van dit woord, zie Richt. 13:5; Job 3:10, en boven Hos. 9:11. **hield hij zijn** De patriarch Jakob, hunlieder voorvader, van wien hier enige wonderlijke geschiedenissen en bijzondere weldaden Gods, aan hem en door hem aan hen allen bewezen, verhaald worden, om deze zijn lafaardige kinderen vanwege hunne ondankbaarheid te beschamen. **broeder Ezau. bij de verzenen;** Tot een teken dat God Jakob het recht der eerstgeboorte door loutere genade toegelegd had, dat hij door het recht der natuur niet kon hebben. **en in zijn kracht** Die hem God gegeven had om dezen kamp uit te staan. **gedroeg hij zich vorstelijk met God.** In zijne worsteling met den Zoon Gods. Zie de historie, Gen. 32:24, enz. en de aantekening.

5. Ja, hij gedroeg zich vorstelijk tegen den Engel, Den Zoon Gods, die in Hos. 12:4 *God* is genoemd, en in het volgende de

HEERE, de God der heirscharen. Zie Gen. 48:16. en overmocht *Hem*; hij weende en smeekte Hem. Namelijk Jakob, weende en bad ernstiglijk om een zegen, vernemende dat hij met God te doen had. Dit *wenen* wordt wel in Mozes' historie niet vermeld, maar hier, tot verklaring van den Geest des Heeren bijgevoegd. **Te Beth-El vond hij Hem,** De Zoon Gods vond Jakob daar, en verscheen hem. Zie Gen. 35:9, enz., en zo in het volgende: *sprak Hij*, te weten dezelfde Zoon Gods. **en aldaar sprak Hij met ons;** Die wij in de lenden van Jakob en onzer voorouders waren; zulks dat het ons mede aangaat, wat God aldaar gesproken en te dien tijde bij onze voorvaders gedaan heeft. Zie Ps. 66:6.

6. Namelijk, Omdat de Zoon Gods in het voorgaande onder den naam van den *engel*, en voorts door het woord *hem*, enz., is gemeend, zo wordt dit tot verklaring zijner goddelijke majesteit hier bijgevoegd; dat nu de Hebreeuwse letter *Vau* dikwijls alzo voor *namelijk, te weten*, gebruikt wordt, is bekend, en hier, op het voorgaande *gelijk de rechtzinnige godvruchtige lezer zal kunnen oordelen* wel passende. **de HEERE, de God der heirscharen;** Zie 1 Kon. 18:15, en vergelijk Gen. 22:11, en Gen. 48:16; Ps. 24:10; Jes. 6:1,2,3,5, en Jes. 9:6, en Jes. 25:6, enz. **HEERE is Zijn gedenknaam.** Of, *gedenkteken.* Hebreeuws, *gedachtenis*; dat is, *Jehovah* is de naam, met welken *als betekenende het eeuwig, zelfstandig, onveranderlijk, enz. wezen Gods* Hij onder zijn volk bekend, en zijner, mitsgaders zijne eigenschappen, gedacht wordt. Zie Gen. 2:4, en vergelijk Exod. 3:14,15, met de aantekening. Sommigen duiden dit op Jakob aldus: *De HEERE was zijn namelijk Jakobs gedenkteken.*

7. Gij dan, Dit is, Efraïm. **bekeer u tot** Hier is in het Hebreeuws de letter *Beth*, voor de letter *Lamed*, of de woorden *el* of *gnad*, dat is, *tot*; gelijk in de manier van spreken, 1 Kon. 2:33: Hun *bloed zal wederkeren* op heth hoofd van Joab, en op het hoofd van zijn zaad. Alwaar de letter *Beth* tweemaal gevoegd bij het woord *wederkeren* hetzelfde betekent,

dat het voorgaande woordje *gnal*, dat is, *op*, of *tot*, gelijk ook anderszins het woordje *in*, zelfs ook in onze en andere talen genomen wordt voor *tot, naar toe*, als het gevoegd wordt bij woorden, die betekenen zich ergens heen begeven, gaan, reizen, wenden, keren;; als, gaan *in zee, in het veld, in de woestijn, in ene stad, landschap, enz.*; dat is, *tot, derwaarts, enz.* Zulks dat het onnodig schijnt, met sommigen, vermits de letter *Beth*, hier over te zetten, *bekeert u met, of door* uwen God; dat is, met of door de genade of hulp van uwen God; waarvan de verstandige lezer kan oordelen, en vergelijk de aantekening Joël. 2:12. **uw God,** Die uwen voorvader, en, door hem, u van den eersten aan zo grote genade bewezen heeft, gelijk voorzegt. **bewaar weldadigheid en recht, en wacht geduriglijk op uw God.** Verlatende al uwe afgoden en ijdel vleselijk vertrouwen, zo zult gij God zijne eer geven,, en van Hem niet verlaten worden.

8. In des In plaats van recht en weldadigheid *wil de Heere zeggen* gaan onrecht en bedriegerij in zwang. **koopmans hand** Zie deze betekenis van het Hebreeuwse woord *Kanaän, of Kenaän, Job 40:25.* Hebreeuws, *de koopman, in zijne hand is*, enz. Anders: *hij is een Kanaäniet!* Alsof de profeet zeide: Die bastaard, hij gedraagt zich niet als een kind van Jakob, maar hij aardt, of slacht en gelijkt meer een heiden en *Chams* gebroedsel. **is een bedriegelijke weegschaal,** Hebreeuws, *weegschalen des bedrogs*; zie Lev. 19:13,35; Deut. 25:13; 1 Thess. 4:6. **hij bemint te verdrukken;** Zo door arglistige en onrechtvaardige handelingen in zijn handel, alsook door moedwillige roverij en geweld.

9. Nog zegt Efraïm: **Evenwel ben ik rijk geworden,** Alsof zij zeiden: De profeten mogen zeggen wat zij willen, wij varen nochtans wel; daarom moet ons doen Gode zo niet mishagen als zij ons willen wijsmaken. Dit was ene soort van die onbeschaamde huichelarij, waarmede zij God en zijne profeten omsingelden *boven Hos. 12:1* en tergden, misbruikende alzo schandelijk de grote lankmoedigheid des Heeren. Vergelijk

Amos 6:13. ik heb mij groot goed verkregen; Hebreeuws, *gevonden*, gelijk Gen. 26:12; Ezra 7:16; Spreuk. 8:9, enz. **in al mijn arbeid** Waarmede ik mij bemoeid heb om rijk te worden, of in mijn rijkdom, dien ik met mijn arbeid verkregen heb. Anders: *al mijn arbeid is mij niet genoeg, gelijk het Hebreeuwse woord vinden, gevonden worden, somtijds gebruikt wordt; zie Num. 11:22*, wij begeren nog al meer te hebben, wij moeten zo nog al voortgaan, *hij heeft ongerechtigheid dat is, straf van ongerechtigheid zal dien overkomen die zonde heeft*, wij worden niet gestraft *zouden wij willen zeggen* daarom is bij ons gene zonde. **zullen zij mij geen ongerechtigheid vinden, die zonde zij.** Alsof zij zeiden: Het blijkt uit onzen voorspoed, dat wij zo grotelijks niet zondigen in onze middelen, die wij gebruiken om rijk te worden, wat mogen dan deze onrustige mensen *de profeten* dus roepen en tieren over onzen handel?

10. Maar Ik ben de HEERE, uw God, Om de gelovigen en uitverkorenen door de scherpe strafpredikatiën niet mismoedig te maken, zo voegt God *naar zijne wijze* deze vertroosting hierbij, om den zijnen te verzekeren dat Hij, niettegenstaande dit alles, zijn genadeverbond in den *Messias* met zijn uitverkoren Israëel getrouwelijk zal onderhouden. Doch anderen nemen Hos. 12:11,12 als een verhaal van Gods weldadigheid in verleden tijden, en nu nog aan zijn volk bewezen, om hen te overtuigen dat Hij de enige auteur van al hun welstand is, en dat zij zich geenszins op hun vermogen hebben te beroemen, gelijk zij nochtans zo trotselijk deden, gelijk in het voorgaande gezegd is. **van Egypteland af;** Dat is, van dien tijd af dat Ik u uit Egypte door Mozes uitgevoerd, mijn verbond met u gemaakt en u mijne wetten gegeven heb, dat God elders hunne *jeugd* noemt. Zie Jer. 2:2, enz. boven Hos. 2:14. **Ik zal u nog in tenten doen wonen,** Deze beloften, ziende op den genadetijd van het Nieuwe Testament, zijn voorgesteld met manieren van spreken, genomen van den staat van het Oude Testament. Vergelijk boven Hos. 2:13,17; Hos.

11:11, met de aantekening. **als in de dagen der samenkomst;** Gelijk Ik u in de woestijn lieflijk in uwe tenten deed legeren rondom de tent *der samenkomst*, waar gij bijeenkwaamt om mijnen wil te verstaan en mij te dienen, also zal Ik u ook nog bij den tijd van het Nieuwe Testament in mijne kerk doen legeren bij de predikatie van mijn Evangelie, waar gij zult samenkomen tot mijn dienst. Anders: *als in de dagen van den gezetten hoogtijd;* te weten het loofhuttenfeest, wanneer gij u voor een tijd ophieldt in hutten, om uwe wandeling in de woestijn te betrachten en over mijne weldaden vrolijk te zijn. Of, men kan verstaan in het algemeen van alle hoogtijden, in welke zij, vanwege de grote menigte van volk, ook tenten moesten opslaan buiten de stad.

11. En Ik zal spreken tot de profeten, en Ik zal het gezicht vermenigvuldigen; en door den dienst der profeten Hebreeuws, *hand.* zal Ik gelijkenissen voorstellen. Gemeenzaam en klaarlijk leren. Vergelijk Matth. 13:34,35, enz.

12. Zekerlijk is Gilead Zie boven Hos. 6:8 met de aantekening. Hier keert de profeet weder tot de voorgaande strafpredikatie. Men kan deze woorden ook aldus nemen: *Is Gilead ongerechtigheid?* alsof zij den profeet voorwierpen: zoudt gij dat durven zeggen? waarop dan de profeet in het volgende antwoordde. **ongerechtigheid,** Dat is, niet dan ongerechtigheid, enkel ongerechtigheid, vol van wrevel en boosheid. Anders: *afgoderij*, dewijl het Hebreeuwse woord somtijds voor een *afgod, afgoderij, afgodendienst*, genomen wordt. Zie 1 Sam. 15:23; Jes. 66:3. **zij zijn enkel ijdelheid;** Hebreeuws, *alleenlijk;* dat is, zij zijn niet dan tot alle afgoderij genegen; of *gewisselijk zij zijn ijdelheid.* **te Gilgal offeren zij ossen,** Zie boven Hos. 4:15. **ja, hun altaren zijn als steen hopen op de voren der velden.**

13. Jakob Hier wordt hun wederom voor ogen gesteld de sobere en kommerlijke toestand van hun voorvader Jakob, om te tonen wat van hen allen zou geworden zijn, indien niet God zulks alles door zijn

bijzondere genade ten beste gewend, en bij hen gedaan had gelijk volgt. Vergelijk Deut. 26:5, enz. met de aantekening aldaar. **vlood toch naar het veld van Syrie**, Voor zijn broeders *Ezau*; zie Gen. 27:42,43, en Gen. 28:5, enz. Dit schijnt de eenvoudigste overzetting en zin dezer woorden te zijn. *Veld*, dat is land, gelijk Obad.:19. en Israel diende om een vrouw, Jakob diende Laban om *Lea* en *Rachel*. en hoedde om een vrouw.

14. Maar de HEERE voerde Israel op uit Egypte door een profeet, en door een Den groten profeet Mozes. **profeet werd hij gehoed**. God hoedde hen en bewaarde hen door Mozes, als een herder zijne schapen. Dit wordt gesteld tegen Jakobs hoeden der schapen, waarvan in Hos. 12:13.

15. Efraim **daarentegen heeft Hen** zeer bitterlijk vertoornd; Hebreeuws, *met bitterheden*. Anders *met hoogten*, of *spitse*, *hoge*, *afgodische pilaren*, of *pilaarbeelden*. Zie van het Hebreeuwse woord *Tamrurim*, Jer. 31:21. **daarom zal Hij zijn bloed op hem** Hebreeuws, *bloeden*; dat is, doodslagen en moorderijen der onschuldigen en derzelve straffen. Zie Gen. 4:10, en Gen. 37:26, en Richt. 9:24, of, *bloed op hem laten*; dat is, hen in hunne onreinheid en zonden laten, Of, *over hem uitspreiden*. zonder hen daarvan te zuiveren. Vergelijk Ezech. 16:6,9; Joël. 3:21. **laten**, Of, *over hem uitspreiden*. en zijn Heere God, dien hij niet gekend, gevreesd en gediend heeft. Zie Mal. 1:6. **zal hem zijn smaad vergelden**. Die hij Hem, zijne profeten en allen vromen heeft aangedaan.

Hosea 13

1. Als Efraim sprak, Anders: *als Efraim bevende*, of *met beven sprak*, **verhief hij zichzelf in Israël**. De zin op een uitkomende. Hebreeuws, *als Efraim sprak*, *beving*; dat is, de stam van Efraim was in voortijden volgens den zegen van den patriarch Jakob Gen. 48:19,20 van zulk een aanzien en macht in Israël, dat een ieder, om zo te spreken, beefde als hij met hevigheid

iets dreef, zulks dat hij ook ten tijde van Rehabeam het koninkrijk der tien stammen eerst aan zich trok, door den eersten koning Jerobeam, die uit Efraim was. Zie Richt. 8:1,2, enz. en Richt. 12:1,2, dnz. idem 1 Kon. 11:26, enz. en 1 Kon. 12:20. **zo beefde men, hij heeft zich verheven in Israel; maar hij is schuldig geworden aan den Baal** Baäls afgoderij. Zie boven Hos. 2:7,12. **en is gestorven**. Dat is, heeft allen aanzien verloren, is in een zeer ellendigen en verachtelijken staat vervallen, bij God en de mensen, binnen en buiten; *vergelijk de manier van spreken met Ps. 31:13, en Ps. 88:4,5,6, en Ps. 143:3; Jes. 59:10; Amos 2:2; Ef. 2:1; Openb. 3:1, en Openb. 20:5*. Zelfs is de koninklijke waardigheid van hem genomen. Zie 1 Kon. 14:10,11, en 1 Kon. 15:27,28,29,30, en vergelijk Hos. 13:3. # 1Ki 14.10,11 15.27,28,29,30 Ho 13.3

2. En nu zijn zij voortgevaren te zondigen, en hebben zich van hun zilver een gegoten beeld gemaakt, Versta, een afgodische kalfsbeeld *waarvan in het volgende* en dergelijke anderen, naardat hun zin en lust opgaf, maar geenszins naar Gods zin. Zie van het woord *zonde*, inzake van afgoderij, boven Hos. 8:11. **afgoden** Zie boven Hos. 8:4. **naar hun verstand**, Die meesterlijk en kunstiglijk fatsoenerende en oppronkende. Vergelijk Jer. 10:3,14, enz. **die allemaal smedenwerk zijn**; Ene bespotting der ijdelheid, dwaasheid en nietigheid dezer afgoderij. Vergelijk boven Hos. 8:6, enz. **waarvan zij nochtans zeggen**: De afgodische priesters en regenten. Anders: *zij zeggen tot hen*, die van Efraim tot het andere Israëlietische volk. **De mensen**, Hebreeuws, *de offerande des, of der mensen*. De zin is, degenen, die onder de mensen Gode willen offeren moeten deze kalven *als hunne goden* eren. Zie 1 Kon. 12:28, en vergelijk de manier van spreken met Jes. 29:19, alwaar staat: *De nooddriftige, of behoefte des, of der mensen*; dat is onder de mensen, die onder de mensen behoefteig zijn, behoefteig mensen; idem, *ellendige der schapen*, Zach. 11:7,11. Dat is, ellendige schapen, of ellendigste onder de schapen, en

dergelijke veel. die offeren, zullen de kalveren Te *Dan* en *Bethel* eerst opgericht, en daarna misschien in meer andere plaatsen. Zie 1 Kon. 12:28, gelijk zij van tijd tot tijd in afgoderij zijn toegenomen. kussen. Met een religieuzen of godsdienstigen kus. Vergelijk Gen. 41:40; 1 Kon. 19:18; Job 31:27, en zie de aantekening aldaar.

3. Daarom zullen zij zijn als een morgenwolk, Dat is, zij zullen zo haast en licht met hun gansen bloei vergaan en verstrooid worden, gelijk deze gelijkenissen medebrengen. Vergelijk boven Hos. 6:4. en als een vroegkomende dauw, die henegaat; als kaf van den dorsvloer, en als rook uit den schoorsteen wordt weggestormd. Of, *venster*, enig ander *rookgat* of *opening*, waardoor de rook wordt uitgelaten.
4. Ik ben toch de HEERE, uw God, Gelijk boven Hos. 12:10. van Egypteland af; daarom zoudt gij geen God kennen dan Mij alleen, Of, *en gij kendet geen god*, enz. Versta, te dien tijde, als gij nog in afgoderij niet waart vervallen. want er is geen Heiland dan Ik.
5. Ik heb u gekend in de woestijn, Dat is, liefgehad en bezorgd, gelijk Amos 3:2. Zie Ps. 1:6. in een zeer heet land. En vervolgens, *dor*, onvruchtbaar, uitermate verdrietelijk. Zie Deut. 8:15, en Deut. 32:10. Hebreeuws, *land der hittigheden*, of *dorrigheden*.
6. Daarna zijn zij, naardat hunlieder weide was, Nadat zij uit de woestijn in de vette landstreek van Gilead en voorts in het land Kanaän, overvloed van alles bekomen en genoten hebben. Zie Deut. 8:7,8,9,10, en Deut. 32:13,14. zat geworden; als zij zat zijn geworden, heeft zich hun hart verheven; Waarvan hen God tevoren gewaarschuwd, en terstond daarom gestraft had. Zie Deut. 8:11 en Deut. 32:15,19,20, enz. daarom hebben zij Mij vergeten.
7. Dies werd Ik hun als een felle leeuw; Dat is, Ik onthaalde hen hard en verschrikkelijk; gelijk *eerst* dikwijls geschied is ten tijde der richters, door verscheidene

omliggende vijanden, *daarna* als zij van Juda gescheiden waren, door den Assyriër Tiglat-Pilezer, enz. Zie 2 Kon. 15:29. Doch sommigen nemen Hos. 13:7 en het volgende in den toekomenden tijd, als ene voorzegging der toekomstige verwoesting door Salmanasser. Vergelijk boven Hos. 5:14; Klaagl. 3:10. als een luipaard loerde Ik op den weg. Vergelijk Jer. 5:6.

8. Ik ontmoette hen Of, *zal hen ontmoeten*, en zo in het volgende. als een beer, Vergelijk 2 Sam. 17:8; Spreuk. 17:12. die van jongen beroofd is, en scheurde het slot huns harten; Dat is, hun borst, of hartedeksel, om hun hartebloed te zuigen of te drinken, gelijk verscheurende wilde beesten plegen te doen. en Ik verslond ze aldaar als een oude leeuw; Op de plaats, gelijk men spreekt, of ter plaatse waar zij devorenverhaalde boosheid bedreven, in Kanaän, of Gilead. Sommigen duiden het voornamelijk op Tiglat-Pilezers inval, #2Kon. 15:29. het wild gedierte des velds verscheurde hen. Anders: *of als een ander wild dier des velds, dat hen in tweeën spleet*, of *kliefde*. Versta, de wrede heidense vijanden, door wie God aldus met hen gehandeld heeft, of nog handelen wilde.
9. Het heeft u bedorven, Te weten uw afgoderij en moedwillige boosheid, waarvan Hos. 13:2,6, gesproken is. Anders: *hij heeft u bedorven*; namelijk Efraïm *van wien in het voorgaande en volgende gesproken wordt* heeft Israël *dat is, de tien stammen* in het verderf gebracht, door zijn *koning waarvan in Hos. 13:10, en waarop dit ook sommigen duiden. Vergelijk onder Hos. 14:5,6, alwaar hem, Hos. 14:5, staat, en wie het is, in Hos. 13:6 verklaard wordt, namelijk Israël. Vergelijk ook boven Hos. 13:5,6, alzo elders.* Jerobeam, die met zijne vorsten den tijd van twee en twintig jaren, die hij geregeerd heeft, 1 Kon. 14:20 de *gruwelijke afgoderij* met alle handelingen en geweld gedreven, gevorderd heeft, waardoor niet alleen Efraïm zelf *gelijk boven Hos. 13:1* gestorven is, maar ook gans Israël met hem, door zijn Baäls- en kalvendienst, mitsgaders allerlei andere daaraan klevende goddeloosheid, in den dood

en het verderf gestort heeft; zie 1 Kon. 14:15,16, en 1 Kon. 15:30, en 2 Kon. 17:21,22, enz., hetwelk niet anders kon uitvallen. Want bij den waren God alleen *gelijk hier en boven Hos. 13:4 beduid wordt* is alle heil en hulp te zoeken en te vinden, dien zij verlatende en elders heil en hulp zoekende, samen bedorven en verloren zijn. Anders: *Het is uw verderf, of het heeft u bedorven, o Israël, dat gij tegen mij, tegen uwe hulp, gerebelleerd hebt; welke overzetting die hier verscheiden valt, in een goeden zin* ook eenvoudig en onstraffelijk is. # 1Ki 15.30 2Ki 17.21,22 Ho 13.4 **o Israel! want in Mij** En ziet in uwe Baäls, gouden kalven, koningen, vorsten, helden, vastigheden, verbonden, overvloed en rijkdom, enz., waarin gij, naar Efraïms voorbeeld en raad, uw heil gesteld hebt. **is uw hulp.** Hebreeuws eigenlijk, *in mij, in uwe hulp.* Van zulke overtolligheid van de Hebreeuwse letter *Beth*, zie Ps. 54:6. Of aldus: *Maar in mij is dat tot uwe hulp dient of strekken kan.*

10. Waar is uw koning Zie van het Hebreeuwse woord, Hos. 13:14. **koning** Op wien gij u verlaten hebt, menende dat hij u genoeg behouden zou. Alzo bespot de Heere hun ijdel vertrouwen, sprekende van het toekomstige alsof het tegenwoordig ware. Vergelijk boven Hos. 10:3. **nu?** Aldus wordt het Hebreeuwse woord *Epho* ook gebruikt voor *nu*, of *dan*, tot aanvulling van ene rede, Job 9:24, en Job 17:15, en Job 19:6; Jes. 19:12, en Jes. 22:1. Anders: *Ik zal, of zou uw koning zijn, waar is een ander? dat hij u, enz., of die u behoude, enz., of Ik zal er zijn, maar waar is uw koning, enz.* Alsof God zeide: Ik ben en blij eeuwiglijk dezelfde, zie *Exod. 3:14*, waarom gij bij mij uwe hulp en heil behoortet gezocht te hebben; maar gij hebt vertrouwd op uwen koning, die nu nergens voorhanden is. Vergelijk boven Hos. 10:15. **Dat hij u behoude in al uw steden! En uw richters,** Dat is, regenten, die den koning zouden bijstaan om u te beschermen. **waar gij van zeidet:** Ten tijde van den profeet Samuël. Zie 1 Sam. 8:5; ten ware dat die van Efraïm dergelijke woorden, volgens hunne trotsheid, mochten hebben gebruikt ten tijde

van Rehabeam, als zij zich van Juda afscheurden en een eigen koning over de tien stammen maakten, hetwelk God door zijn verborgen raad alzo geschikt heeft, en verklaard dat Hij het gedaan heeft *1 Kon. 11:31,35*, hoewel de schuld van het volk daarom niet te minder is geweest. **Geef mij een koning** Op wien gij u verlaten hebt, menende dat hij u genoeg behouden zou. Alzo bespot de Heere hun ijdel vertrouwen, sprekende van het toekomstige alsof het tegenwoordig ware. Vergelijk boven Hos. 10:3. **en vorsten?**

11. Ik gaf u een koning Saul. Sommigen duiden het op den eersten koning der tien stammen, Jerobeam, die uit Efraïm was en Israël bedorven heeft, gelijk boven is aangetekend. **in Mijn toorn** Zie 1 Sam. 8:7,8; 1 Kon. 11:33; boven Hos. 8:4. **en nam hem weg in Mijn verbolgenheid.** Saul; zie 1 Sam. 15:23, en 1 Sam. 16:1, en 1 Sam. 31:4,6. Sommigen zetten het over: *Ik zal hem wegnemen*, enz., duidende dit op den laatsten koning der tien stammen, *Hosea*, die van Salmanasser is overheard, en in welken het koninkrijk van Israël een einde heeft genomen, 2 Kon. 17. Vergelijk boven Hos. 10:3,7,15. Anderen verstaan het in het algemeen van de koningen der tien stammen, met welken God hier te doen heeft, *vergelijk boven Hos. 7:16, en Hos. 8:4*, en zetten het over: *Ik geef een koning, enz. en neem hem enz.*

12. Efraïms ongerechtigheid Waarvan boven Hos. 13:9, enz. **is samengebonden,** Als in een bundel of zak geknoopt, verzegeld en *om zo te spreken* in Gods griffie of schatkamer opgelegd, om te zijner tijd te voorschijn gehaald, ontdekt, geoordeeld en gestraft te worden. Vergelijk Job 14:17; Klaagl. 1:14; Deut. 32:34, en zie de aantekening aldaar. **zijn zonde is opgelegd.**

13. Smarten ener barende vrouw Dat is, zeer grote nood en bangheid, gelijk elders dikwijls. **zullen hem aankomen; hij is een onwijs kind;** Dat is, als een zeer onvernunftig, of verkeerd, misstaltig kind, dat tot de geboorte niet werkt, en zichzelf *om*

zo te spreken in den weg is. **want anders** Of aldus: *want hij staat niet tijdig of ter rechter tijd, in de voortbreking der kinderen,* dat is, baarmoeder, of arbeid tot de geboorte. Vergelijk 2 Kon. 19:3, en zie de aantekening aldaar. Sommigen verstaan het van den stoel, waar de barende vrouw op zit. De zin is, dat Efraïm, inplaats dat hij intijds zijn nakend verderf door boetvaardigheid zou voorkomen, blijft, tegen alle vermaningen, waarschuwingen en dreigementen, in zijne boosheid en onboetvaardigheid steken, gelijk een kind in de geboorte, dat zichzelf en zijne moeder om hals brengt, daar toch de kleinste onvernunftige creaturen het gevaar in dezen door natuurlijk ingeven weten te ontgaan. **zou hij geen tijd in de kindergeboorte blijven staan.**

14. **Doch Ik zal hen** Hier voegt de Heere wederom tussen in een schone Evangelische genadebelofte, tot troost zijner uitverkorenen en boetvaardigen. Vergelijk boven Hos. 12:10,11 met de aantekening. Alsof de Heere zeide: Des volks ontrouw en langwijlige onboetvaardigheid zal evenwel mijne trouw en de waarheid mijner verbondsbeloften niet beletten, noch breken. Zie Rom. 3:3, en Rom. 11:1, enz. **van het geweld der hel verlossen,** Hebreeuws, *van de hand der hel;* dat is, van het graf. Zie Job 5:20; Ps. 49:16. De zin is: Ik zal mijn uitverkoren Israël door den **Messias Jezus Christus,** verlossen van al hun geestelijke vijanden en uit den dood, die het geweld over hen had door de zonde, doen opstaan tot de heerlijkheid van het eeuwige leven. Zie 1 Cor. 15:54,55. **Ik zal ze vrijmaken van den dood: o dood! waar zijn** Nergens *wil God zeggen;* zij zijn nergens te vinden, als zijnde ten enenmale vernield. Met deze aanspraak bespot God den dood en het graf, als triomferende over hunne nederlaag *vergelijk Jes. 25:8.* Het Hebreeuwse woord is hier tweemaal *gelijk ook boven Hos. 13:10* overgezet, *waar?* uit 1 Cor. 15:55, alwaar de apostel deze plaats alzo aantrekt en verklaart, gelijk de Griekse overzetter *en de Chaldeeuwse ook, Hos. 13:10* hadden gedaan, en sommigen der Hebreëen zelf voor goed kennen. Anderen ook

wel aldus: *Dood, Ik zal uwe pestilentie zijn, graf, Ik zal uw verderf zijn. UW pestilentien?* Dat is, waar is al uw vergif, of uw *sterke* pestilentie, waarmede gij over mijn volk heerste? Het veelvoudig getal dient tot vergroting of verzwaring, gelijk elders. **hel! waar is uw verderf?** Of, *vernieling, verdelging, afsnijding, afhouwing.* Een dergelijk Hebreeuws woord is Deut. 32:24; Ps. 91:6; Jes. 28:2. **Berouw** Dat is, het zal mij van dit genadebesluit nimmermeer berouwen, Ik zal het zekerlijk volbrengen; wat voor Gods ogen verborgen is, dat is er niet, zo zal er dan geen berouw bij God in dezen zijn. **zal van Mijn ogen verborgen zijn,**

15. **Want hij zal vrucht voortbrengen** Efraïm, hoe ongezien en ongelooflijk het nu schijnt te zijn, zal nochtans in mijne kerk geplant zijnde, als een Hier keert de profeet weder tot de strafpredikatie. Vergelijk boven Hos. 12:12. *goede boom, nog goede vruchten voortbrengen, dat is, boetvaardig en gelovig geworden zijnde, goede werken doen.* Zie Matth. 3:8, enz. Deze belofte slaat zeer aardiglijk op de gelijkheid van het Hebreeuwse woord *Jafri,* dat is, *hij zal vrucht dragen, of vruchtbaar maken,* en van den naam *Efraïm. Hij, de Messias, Efraïms Verlosser, van wien in het voorgaande gesproken is Hij zal hem Efraïm vruchtbaar maken.* Verstaande ook wijders het volgende tot aan het einde van Hos. 13: van Christus' geweld en macht tegen zijne en zijner kerke voorzeide vijanden. **onder de broederen; doch er zal een** Hier keert de profeet weder tot de strafpredikatie. Vergelijk boven Hos. 12:12. **oostenwind komen,** Versta, den Assyriër, of de verwoesting, die hij zou aanrichten. Vergelijk Ezech. 19:12, en boven Hos. 4:19, en Hos. 12:2. **een** Hier keert de profeet weder tot de strafpredikatie. Vergelijk boven Hos. 12:12. **wind des HEEREN,** Dien de Heere door zijn rechtvaardig oordeel tot Efraïms straf verwekken zal, om hem te verstrooien, totdat hen *Christus* weder vergadere. **opkomende uit de woestijn;** En dienvolgens geweldig, onverhinderd en glad doorgaande. **en zijn springader zal uitdrogen, diezelve zal**

den schat van alle gewenste Gelijk Nah. 2:9. huisraad roven. Van het Hebreeuwse woord, zie Lev. 15:4, en Ezech. 16:17.

Hosea 14

1. Samaria zal woest worden, Zo de hoofdstad als het omliggende land. Zie 1 Kon. 13:32, en 1 Kon. 16:24. Dit vers behoort nog tot het voorgaande hoofdstuk; zie de vervulling dezer profetie, 2 Kon. 17:5,6, enz. want zij is wederspanning geweest tegen haar God; zij zullen door het zwaard vallen, De inwoners. hun kinderkens Zie van het Hebr. woord Ps. 8:3. zullen verpletterd, en hun zwangere vrouwen Van Samaria. zullen opengesneden worden. Verg. Hos. 13:8.
2. Bekeer u, o Israel! tot den HEERE, uw God, toe; Zie van deze manier van spreken, *zich tot God toe bekeren*, Joel 2:12. want gij zijt gevallen Verg. Hos. 4:5, en Hos. 5:5. om uw ongerechtigheid.
3. Neem deze woorden met u, Versta, de belijdenis uwer zonden met vurige en gelovige gebeden om genade, en oprechte beloften van dankbaarheid, waarvan het voorschrift volgt. en bekeer u tot den HEERE; zeg tot Hem: Neem weg alle ongerechtigheid, Dat is, *vergeef, reken niet toe*. Zie Ps. 25:18, en Ps. 32:1. en geef het Hebr. *neem*, dat is, neem en geef, neem om ons te geven, of onder ons uit te delen, breng aan. Zie Gen. 12:15, en Gen. 24:22, en Ps. 68:19. Anders: *ontvang ons goediglijk*, of *neem het goede aan*; dat is zie aan, of ontvang genadiglijk onze bekering en goede werken, die wij als wedergeboren kinderen doen. goede, Dat is, allerlei geestelijken en lichamelijken zegen, of goeddaden, weldaden; zie Matth. 7:11; vergeleken met Luk. 11:13. zo zullen wij betalen Voor uw onverdiende ganade zullen wij u bewijzen onze schuldige dankbaarheid. de varren onzer lippen. Of aldus: *Varren, te weten de varren, of jonge ossen onzer lippen*. Anders: *varren met onze lippen*; alsof zij zeiden: Wij

weten wel dat Gij met het slachten en offeren der beesten niet tevreden zijt, daarom zullen wij U offeren de geestelijke offerranden van lof en dankzegging. Zie Ps. 50:14, en Ps. 69:31,32, en Ps. 116:12,13; Hebr. 13:15, enz.

4. Assur zal ons niet behouden, Wij zullen ons heil en onze welvaart niet meer bij mensen of buiten U zoeken, want zulks is ijdelheid, ja ons verderf; zie Hos. 12:2, enz. wij zullen niet rijden Wij zullen ons vertrouwen niet meer stellen op menselijke middelen, niet meer hier en daar reizen om verbond en hulp. Verg. Hos. 5:13, en Hos. 7:11, en Hos. 12:2. op paarden, Hber. *paard*. en tot het werk onzer handen De afgodische beelden; zie Hos. 13:1,2, enz. niet meer zeggen: Gij zijt onze God. Of, *goden*. Immers Alzo wordt het Hebr. woord ook gebruikt, 1 Sam. 15:20. Anders: *watn toch, of dat toch*, enz., biddenderwijze. zal een wees bij U ontfermd worden. Een zeer bewegelijk besluit van dit boetvaardig en gelovig gebed, waarmede zij bekennen dat er voor hen nergens enig heil is dan bij God alleen, naardien zij op aarde *als een weeskind* van alle menselijke hulp verlaten zijn, en vertrouwen dat God zulke weesjes, tot Hem om genade schreiende, niet zal verstoten; verg. Klaagl. 5:3, en Ps. 10:14, en Ps. 68:6, en Ps. 146:9; Joh. 14:18.
5. Ik zal hunlieder Een zeer lieflijk en vaderlijk antwoord en belofte Gods, op het voorgaande boetvaardig gebed. afkering genezen, Vergevende al hun kwaad, en gevende mijn goed, gelijk zij begeerd hebben, Hos. 14:3; zie Ps. 30:3. Ik zal hen vrijwilliglijk liefhebben; Of, *mildelijk*, uit goeder harte *gelijk men zegt*. Verg. Deut. 30:9; Jer. 32:41,42; Joh. 16:26,27, en zie van het Hebr. woord Lev. 7:16; Job 12:21. want Mijn toorn is van hem gekeerd. Namelijk Israël, die terstond in het volgende vers genoemd wordt, en zie Hos. 14:2.
6. Ik zal Israel zijn als de dauw; hij zal bloeien als de lelie, en hij zal zijn wortelen uitslaan als de Libanon. Dat is, de bomen die op den *Libanon* staan, *alzo in Hos. 14:7*, alwaar de welriekende *wierook*,

wast, waarvan men houdt dat deze berg zijn naam heeft; want *Lebona* heet *wierook*, en deze berg heet in het Hebr. *Libanon*.

7. Zijn scheuten zullen zich uitspreiden, Hebr. *gaan*. en zijn heerlijkheid Verg. Jes. 60:13; Jer. 11:16; Ezech. 31:3,7,8,9. zal zijn als des olijfbooms, en hij zal een reuk hebben als de Libanon.

8. Zij zullen wederkeren, De ware Israëlieten zullen zich bekeren, waartoe zij vermaand zijn, zie Hos. 14:2. Anders: *zij zullen wederom zitten*. zittende onder zijn schaduw; Onder des Heeren vaderlijke beschutting zich verkwikkende en zeker zijnde; zie Ruth 2:12; Ps. 91:1. **zij zullen ten leven voortbrengen** Dat is, vruchtbaar zijn en vermenigvuldigen; versta dit inzonderheid van de geestelijke vruchten, die zij als nieuwe en wedergeboren mensen zullen voortbrengen door de kracht van den Heiligen Geest, die ons levend maakt ten goede. Verg. Ps. 72: 16, en zie de aantekening aldaar. **als koren, en bloeien als de wijnstok; zijn gedachtenis** De bekeerde Israëls *gedachtenis*; dat is, naam, faam, gerucht, zal zo aangenaam en welriekend zijn als de edelste wijn van *Libanon*. Anders: *zijne welriekendheid*, of *reuk*, omdat het Hebr. woord, betekende *gedachtenis*, somtijds voor reuk schijnt genomen te worden, gelijk een lieflijk reukwerk iemand doet gedenken. Zie Jes. 66:3; idem Lev. 2:2,9; Num. 5:26, en Ps. 20:4, met de aantekening. Sommigen duiden het op de gedachtenis van *God*, die zeer lieflijk en aangenaam zal zijn bij den gelovige, vanwege zijn overgrote genade. **zal zijn als de wijn van Libanon.**

9. Efraïm! Dit kan men nemen als woorden van God, die zich zonderling laat gevallen *gelijk iemand die verblijd is*, dat Efraïm alle afgoderij verworpen heeft en hem daarmee niet meer lastig valt of omsingelt, gelijk tevoren. Zie Hos. 12:1, enz. Of men kan het nemen voor woorden van den bekeerden Efraïm, aldus: *Efraïm zal zeggen* enz. **wat heb Ik meer met de afgoden te doen?** Hebr. *wat is mij en den afgoden*. Zie 2 Sam. 16:10, en van het woord *afgoden*, in

Hos. 8:4. Ik heb *hem* verhoord, Dit schijnt te zien op het gebed in Hos. 14:3,4. Anders: *Ik zal hem verhoren*, of *Ik verhoor en aanschouw*, of *aanzie hem*. en zal op hem zien; Mijn ogen zullen steeds op hem zijn, ten goede, Ik zal mijn aangezicht voor hem niet verbergen. Zie Jer. 24:6, gelijk Ik tevoren op hem loerde ten kwade, Hos. 13:7. Anders: *Ik heb hem aangezien*; te weten genadiglijk, of *op hem gelet*. Ik zal *hem* zijn als een groenende denneboom; Die zijne groenigheid, of zijn loof, *gelijk de kruidbeschrijvers betuigen* den gansen winter door houdt, en met een lieflijke grote schaduw verkwikt; also *wil God zeggen* zal Ik hen verkwikken tegen de hitte aller tegenspoeden en vervolgingen. **uw vrucht is uit Mij gevonden.** Waarvan in Hos. 13:15. Dat is, door mijn genadige en krachtige werking zult gij zeer vruchtbaar zijn ten goede, uwe vrucht zal er gewis zijn. Zie Joh. 15:1, enz.; Ps. 1:3, enz.; en verg. in Hos. 14:6,7,8, en aangaande het woord *gevonden*, of niet *gevonden worden*, verg. Micha 1:13; Zef. 3:13; Mal. 2:6; 1 Petr. 2:22; idem Num. 11:22; Ps. 46:2. # 1Pe 2.22 Nu 11.22 Ps 46.1

10. **Wie is wijs?** Een schoon besluit dezer profetie, en in het bijzonder van dit hoofdstuk, en der voorgaande Evangelische leringen en beloften. De zin is: dat de ware wijsheid hierin bestaat, en die wijs willen zijn, dat zij dit moeten verstaan en weten, en zich daarnaar regelen; anders zullen zij dwaas zijn in al hunne wijsheid. Zie 1 Cor. 1:18,19, enz., en 1 Cor. 2:2, enz.; en aangaande deze manier van vragen, verg. Deut. 20:5,6,7,8; Ps. 25:12, en Ps. 34:13, en Ps. 107:43. Anders: klagenderwijze aldus: *Wie is wijs en verstaat deze dingen? verstandig en weet ze?* alsof de profeet zeide: Zeer weinig zijn er, die deze wijsheid hebben. Verg. Jer. 9:12. **die versta deze dingen; wie is verstandig? die bekenne ze; Of, weet ze.** want des **HEEREN** wegen Zijne lering en regering. Zie Gen. 18:19, en Ps. 25:4; idem Deut. 32:4; Ps. 25:10. **zijn recht**, Verg. Ps. 7:11, en Ps. 19:9. **en de rechtvaardigen zullen daarin wandelen**, Met genoeg lust en vreugde. Zie Ps. 119; Matth. 11:30; 1 Joh. 5:3,

enz. maar de overtreders zullen daarin vallen. Of, *afvalligen*, zullen zich daaraan ergeren, stoten, sneuvelen en vervallen. Zie Jes. 8:14, en Hos. 7:13; Luk. 2:34; 2 Cor. 2:16, enz.